

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

RAPORT DE EVALUARE

A STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ
PERIOADA NOIEMBRIE 2016-SEPTEMBRIE 2018

**-Asociatia Microregiunea Tara Hategului-
Tinutul Padurenilor GAL- 26 Comune**

Aprobat prin Decizia Consiliului Director nr.1/30.01.2019

Raport de evaluare a Strategiei de Dezvoltare Locală a Asociatiei Microregiunea Tara Hategului-Tinutul Padurenilor GAL

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

CUPRINS

Lista abrevieri.....	3
1. Sumar executiv- rezumat.....	4
2. Introducere	5
2.1.Scopul raportului de evaluare	5
2.2.Structura raportului de evaluare	6
2.3.Echipa de evaluatori	7
3. Contextul evaluării.....	7
3.1.Prezentarea teritoriului GAL	7
3.2.Obiective, prioritati, masuri de finantare incluse in SDL.....	9
3.3.Tipologia potentialilor beneficiari de proiecte	12
4. Scopul si obiectivele evaluării	15
5. Metodologia de evaluare	17
5.1.Metode si tehnici de evaluare	17
5.2.Descrierea elementelor cheie ale evaluării- intrebări de evaluare, criterii de evaluare, indicatori	19
5.3.Sursa datelor, tehnici pentru colectarea datelor	21
5.4.Limitari si constrangeri metodologice, masuri adoptate	28
6. Constatările si concluziile formulate pentru intrebarile de evaluare.....	30
Intrebarea 1:În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?	30
Intrebarea 2:Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?.....	31
Intrebarea 3:În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării?	38
Intrebarea 4:Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER?	41
Intrebarea 5: Care sunt factorii interni și externi care influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute?	45
Intrebarea 6: In ce măsură sprijina SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?	48
Intrebarea 7:In ce măsură a contribuit SDL la crearea de locuri de muncă?	49
Intrebarea 8: În ce măsură a contribuit SDL la îmbunătățirea performanței economice, la diversificarea, restructurarea și la modernizarea exploatațiilor agricole și întreprinderilor?.....	51
7. Concluzii, recomandari, lectii invătate	53
ANEXE.....	56

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

Lista abrevierii

GAL- Grup de Actiune Locală;

GAL TH-TP- Asociația Microregiunea Tara Hategului-Tinutul Padurenilor GAL;

SDL-Strategia de Dezvoltare Locală;

FEADR - Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală;

PNDR - Programul Național de Dezvoltare Rurală;

MADR- Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;

AFIR-Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

CRFIR-Centrul Regional Pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

OJFIR - Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

PAC-Politica Agricolă Comună.

Raport de evaluare a Strategiei de Dezvoltare Locală a Asociației Microregiunea Tara Hategului-Tinutul Padurenilor GAL

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

1. Sumar executiv- rezumat

Teritoriul Asociatiei Microregiunea Tara Hategului-Tinutul Padurenilor GAL este format exclusiv din mediul rural (judetul Hunedoara-25 Comune si judetul Caras Severin-1 Comuna), avand o suprafață de 2.770,59 km² si o populație de 45.607 locitori, cuprinse din punct de vedere administrativ in 26 de comune, respectiv: Baru, Bănița, Bătrâna, Bretea Romana, Bunila, Cerbăl, Cirjiti, Densuș, Dobra, General Berthelot, Ghelari, Lăpușnic de Jos, Leleșe, Lunca Cernii de Jos, Peștișu Mic, Pui, Răchitova, Rîu de Mori, Rusca Montană, Sălașu de Sus, Sarmizegetusa, Sântămăria-Orlea, Teliucu Inferior, Toplița, Totești, Vețel.

In exercitiul financiar 2007-2013, GAL Tara Hategului-Tinutul Padurenilor a atras 3,5 milioane de euro pentru un număr de 24 de Comune din județul Hunedoara si o comună din județul Caras Severin. S-a derulat un exercitiu financiar fructuos pentru intreg teritoriul GAL, fiind finantate si implementate cu succes 96 de proiecte ale beneficiarii publici si privati cu o rata de absorbtie de 100%.

In exercitiul financiar 2014-2020, GAL Tara Hategului-Tinutul Padurenilor a elaborat o Strategie de Dezvoltare Locală in valoare de 4.314.449 euro, fondurile fiind destinate finantarii proiectelor eligibile si selectate de GAL in cadrul celor 12 masuri de finantare precum si acoperirii cheltuielilor de functionare. Strategie de Dezvoltare Locală intocmita de GAL a obtinut 95 puncte (din maxim 100) si 3 unitati de bonusare (maxim posibil). Perioada de implementare a SDL este curprinsa intre 17.11.2016-31.12.2023.

Evaluarea are un rol esențial evidențiind contribuția la atingerea obiectivelor si priorităților de dezvoltare rurală din SDL, precum și rezultatele și evoluția implementării SDL. Raportul de evaluare cuprinde rezultatele activitatii de observare, analiza si evaluarea datelor utilizand metode si instrumente specifice (analiza datelor administrative, chestionare, focus grupuri, studii de caz) privind actiunile derulate de catre GAL si masurile de finantare incluse in SDL, in perioada noiembrie 2016-septembrie 2018.

Continutul raportului de evaluare si concluziile rezultate sunt direct corelate cu stadiul implementării SDL si cu datele disponibile (in perioada de referinta a raportului de evaluare nici un proiect nu este finalizat), acestea fiind la rândul lor în relație directă cu

Raport de evaluare a Strategiei de Dezvoltare Locală a Asociatiei Microregiunea Tara Hategului-Tinutul Padurenilor GAL

Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale

gradul de implementare a măsurilor din SDL. Daca luam in considerare numărul si valoarea proiectelor selectate de catre GAL, indicatorii atinsi, se poate constata că implementarea SDL se afla intr-o etapa avansata.

SDL prin continutul, structura si masurile de finantare prezintă un grad foarte ridicat de relevanta și contribuie in mod direct la dezvoltarea teritoriului GAL (26 Comune) si indirect la dezvoltarea localitatilor invecinate.

Evaluarea pune in evidenta factori, actiunile/activitatile, care influenteaza pozitiv si negativ implementarea SDL, rezultatele si impactul SDL.

Din punct de vedere procedural raportul de evaluare este realizat pe baza a 47 proiecte depuse la GAL TH-TP in cadrul a 7 masuri de finantare, pana la data de 01.10.2018 care se afla in etape diferite: implementare (31 proiecte), contractare (3 proiecte), verificare/evaluare (13 proiecte).

2. Introducere

2.1.Scopul raportului de evaluare

Scopul evaluării este acela de a analiza contributia SDL la dezvoltarea mediului rural din teritoriul GAL, in corelatie cu prevederile PNDR 2014-2020, masura 19 LEADER pentru o creștere intelligentă, sustenabilă și inclusivă, în raport cu particularitatile socio-economice ale teritoriului GAL. Totodată, evaluarea va urmări contribuția SDL la realizarea priorităților de dezvoltare rurală, precum și rezultatele și evoluția implementarii SDL.

Raportul de evaluare cuprinde rezultatele activităților de analiză și evaluare a datelor privind acțiunile finanțate sau aflate in curs de evaluare/selectie, în perioada noiembrie 2017-30.09.2018 prin intermediul SDL- masura 19 LEADER din PNDR 2014-2020, care au vizat teritoriul GAL (26 comune din Regiunea Vest: 25 Comune din județul Hunedoara si una Comuna din județul Cars Severin). Evaluarea reflecta progresul implementarii SDL la data de 30.09.2018.

Pe parcursul activităților de evaluare desfășurate, echipa de experti a utilizat metode și tehnici de analiză calitativă și cantitativă, ce au fundamentat răspunsurile la întrebările

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

de evaluare și au permis dezvoltarea concluziilor și a recomandărilor prezentate la nivelul raportului de evaluare.

Evaluarea SDL se realizează în conformitate cu prevederile cadrului legal stabilit la nivel european și național, respectiv:

- Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului european și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului;
- Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune tuturor fondurilor ESI;
- Prevederile Programului Național de Dezvoltare Rurală 2014 - 2020;
- Ghiduri și proceduri specifice masurii 19 LEADER din PNDR 2014-2020.

2.2. Structura raportului de evaluare

Conținutul raportului de evaluare a fost definit conform cerințelor exprimate în cadrul documentului intitulat: „*Ghid operational privind evaluarea implementării Strategiilor de Dezvoltare Locală*”, versiunea iulie 2018, document transmis de MADR către GAL.

Raportul de evaluare cuprinde informații referitoare la: contextul evaluării; elemente și instrumente metodologice aplicate pe parcursul procesului de evaluare; conținutul SDL din perspectiva alocărilor financiare, obiective, indicatori, masuri de finanțare; răspunsuri la întrebări de evaluare; analiza de ansamblu a eficacității, eficienței și relevanței sprijinului acordat prin intermediul SDL; alte aspecte specifice.

În baza răspunsurilor furnizate la întrebările de evaluare au fost formulate o serie de concluzii și recomandări privind implementarea SDL, prezentate în capitolul 6. Constatările prezентate în raportul de evaluare sunt fundamentate de informațiile cuprinse în: chestionare aplicate, rapoarte monitorizare privind implementarea SDL, documente administrative, rapoarte ale studiilor de caz, focus grupuri etc.

Raport de evaluare a Strategiei de Dezvoltare Locală a Asociației Microregiunea Tara Hategului-Tinutul Padurenilor GAL

2.3.Echipa de evaluatori

Raportul de evaluare este elaborat de catre echipa de experti ai GAL Tara Hategului-Tinutul Padurenilor GAL, respectiv:

Coordonator intocmire raport evaluare:

BUMBESCU Sorina-Simona- Director executiv

Experti:

MICU Carmen- Reprezentant legal/Președinte

GHERMAN Vasilica- Asistent manager

NOGHITA Codrata- Evaluator proiecte

BOLDOR Alin- Evaluator proiecte.

3. Contextul evaluării

3.1.Prezentarea teritoriului GAL

Asociatia Microregiunea Tara Hategului-Tinutul Padurenilor GAL reuneste in componența sa **107 membrii publici si privati** din judetele Hunedoara si Caras Severin din care:

- autoritati locale Unități Administrativ Teritoriale (UAT-Comune): 26
- mediul de afaceri SRL, PFA, I.I.: 43
- organizații non-guvernamentale: 33
- persoane fizice: 5.

Asociatia Microregiunea Tara Hategului -Tinutul Padurenilor GAL cuprinde un numar de **26 de comune**, cu **190 de sate**, respectiv:

- Judetul Hunedoara: Baru, Bănița, Bătrâna, Bretea Romana, Bunila, Cerbăl, Cirjiti, Densuș, Dobra, General Berthelot, Ghelari, Lăpușiu de Jos, Leleșe, Lunca Cernii de Jos, Peștișu Mic, Pui, Răchitova, Rîu de Mori, Sălașu de Sus, Sarmizegetusa, Sântămăria-Orlea, Teliucu Inferior, Toplița, Totești, Vețel
- Judetul Caras-Severin: Rusca Montană.

Microregiunea Tara Hategului-Tinutul Padurenilor reprezinta un teritoriu rural, coherent geografic si teritorial, continu, compact si omogen din punct de vedere economic si social,

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

in perfecta concordanță cu specificitatele teritoriale de tip LEADER, cu o suprafață de **2770,59 kmp** și **45.607 locuitori**.

Agricultura-teritoriul Microregiunii este în procent majoritar în categoria **zonă montană**, astfel social-economic dominantă o reprezintă agricultura specifică montană. Suprafețele agricole predominante sunt reprezentate de pasuni și fanete; suprafața agricolă totală 128.559 ha. Un procent de aproximativ 80% din populație se ocupă cu creșterea animalelor în special bovine, porcine, ovine, cabaline, pasari de curte și apicultură.

Turism-cultura-patrimoniu local-teritoriul GAL detine 56 camine culturale în toate comunele există cel puțin un camin cultural modernizat și funcțional; majoritatea caminelor culturale au fost reabilitate și modernizate prin proiecte finanțate de către GAL; 22 ansambluri și formații populare și etno-folclorice; 2 festivaluri anuale de nivel regional: Festivalul Padurenilor Muntean Dragan, Festivalul Narciselor; numeroase sărbători civile și religioase care antrenează și comunitățile locale vecine; în fiecare comună cel puțin un sat sărbătoresc nedaia locală/sărbătoarea satului (aprilie-septembrie).

Patrimoniu arheologic și istoric: 180 de monumente de categoria A și B înscrise în lista monumentelor, din care mentionăm: capitala Daciei Romane-Sarmisegetusa Ulpia Traiana, biserici și castele medievale de piatră, case și biserici de lemn (secolul 17-20), etc; un patrimoniu imaterial foarte bine conservat; un patrimoniu natural de importanță internațională; un sit UNESCO Geoparcul Dinozaurilor, Parcul Național Retezat, Parcul Natural Gradistea Muncelului-Cioclovina, numeroase situri și arii protejate.

Comerț-targuri: în toate comunele există cel puțin un magazin de tip abc; în comună Pui există o tradiție în organizarea săptamanală (luna) de targ zonal și din acest considerent a construit o piață locală cu fonduri de la GAL. În 12 comune au loc săptămânal targuri, iar în comună Totesti se organizează anual un targ-expozitie de ovine.

Învățământ-educație: în fiecare comună există școală primară (I-IV) cu excepția comunei Batrana, în 19 comune există școală gimnazială V-VIII, o comună are liceu teoretic. 15 ONG-uri active și GAL-ul care se implica în proiecte și activități de natură educatională.

Sanatate-social: în 18 comune există cabinet al medicului de familie, în 15 comune

Raport de evaluare a Strategiei de Dezvoltare Locală a Asociației Microregiunea Tara Hategului-Tinutul Padurenilor GAL

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

există farmacii; în 3 comune există ONG-uri care se ocupă de copii aflați în situații de abandon familial/alte situații de risc social; într-o comună există un azil privat de bătrâni; în 23 comune există cabinete medicale veterinare.

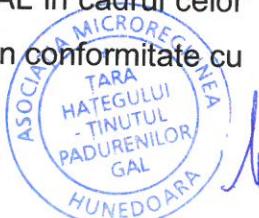
Impactul pozitiv în dezvoltarea locală datorat activității GAL.

În perioada contractuală 2011-2015, s-a derurat un exercițiu finanțier fructuos pentru întreg teritoriul GAL, fiind finanțate și implementate cu succes **96 de proiecte** ale beneficiarilor publici și privați din toate comunele membre GAL cu o rată de absorbtie de aproape 100%. Proiectele au constat în investiții privind reabilitare/modernizare străzi, camine culturale, sedii de primării, hala piață agro-alimentară, terenuri de sport, spații de joacă pentru copii și de agrement, utilaje agricole și non agricole, echipamente topografice, pensiuni agroturistice, panouri și materiale de informare și promovare turistică, instrumente muzicale pentru fanfara; majoritatea beneficiarilor privați au atras în premieră un proiect european și peste 50% din beneficiarii publici au implementat pentru prima dată proiecte europene. GAL-ul a marit vizibilitatea teritoriului prin cele 400 de evenimente organizate, 7500 de materiale tiparite distribuite și cele 29 panouri ce se gasesc la intrarea în comune și teritoriile LEADER. GAL-ul a atras și dezvoltat noi competențe profesionale prin 20 de instruiriri a 600 persoane și prin calitatea și experiența resurselor umane.

3.2. Obiective, priorități, masuri de finanțare incluse în SDL

SDL elaborată de către GAL în anul 2016, pentru a răspunde nevoilor identificate în teritoriu, are în vedere două obiective generale esențiale care îl corespund patru priorități de dezvoltare rurală și care sunt transpusă în 12 masuri de finanțare concepute astfel încât să respecte prevederile procedurale și legale naționale și europene dar totodată adaptate la particularitatele teritoriului GAL (26 Comune).

Pentru atingerea obiectivelor sale, GAL are la dispozitie un buget total de 4.314.449 euro destinat finanțării proiectelor eligibile și selectate de GAL în cadrul celor 12 masuri de finanțare precum și acoperirii cheltuielilor de funcționare. În conformitate cu

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

prevederile acordului cadru de finantare incheiat intre GAL si AFIR, perioada de implementare a SDL este curprinsa intre 17.11.2016-31.12.2023.

Tabel nr. 1- Obiective-Prioritati-Domenii de interventie-Masuri finantare SDL

Obiectivul de dezvoltare rurală	Priorități de dezvoltare rurală	Domenii de intervenție	Măsuri
Obiectivul de dezvoltare rurală 1 Favorizarea competitivității agriculturii (P1, P2, P3)	P1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale	1A Încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale	
		1B Consolidarea legăturilor dintre agricultură, producția alimentară și silvicultură, pe de o parte, și cercetare și inovare, pe de altă parte, inclusiv în scopul unei gestionări mai bune a mediului și al unei performanțe de mediu îmbunătățite	M1.1 Cooperarea in scopul creării de forme asociative, rețele si clustere, grupuri operaționale pentru diversificarea activităților rurale
P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor	P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor	1C Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier	M1.2 Transfer de cunoștințe, formare și învățare continuă
		2A Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole	M2.1 Modernizarea exploatațiilor agricole și pomicole
		2B Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în	M2.2 Ferme mici și mijlocii M2.3 Tineri fermieri

Raport de evaluare a Strategiei de Dezvoltare Locală a Asociației Microregiunea Tara Hategului-Tinutul Padurenilor GAL

		special, a reînnoirii generațiilor	
Obiective transversale	P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv a sectoarelor de prelucrare și comercializare a produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură	3A Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale	M3 Sprijin pentru integrarea și promovarea schemelor de calitate pentru produsele locale
Obiectivul de dezvoltare rurală 2 Asigurarea gestionării durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice (P1, P4, P5)	P4: Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor legate de agricultură și silvicultură	4A Refacerea, conservarea și dezvoltarea biodiversității, inclusiv în zonele Natura 2000 și în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice, a activităților agricole de mare valoare naturală, precum și a stării peisajelor europene	
Obiective transversale	P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezistentă la	5A Eficientizarea utilizării apei în agricultură 5B Eficientizarea utilizării energiei în sectorul agroalimentar	

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

	schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic		
Obiectivul de dezvoltare rurală 3 Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă (P1, P6) Obiective transversale	P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale	6A Facilitarea diversificării, a înnățăriri și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă	M6.1 Înființarea de activități neagrile - M6.2 Investiții în dezvoltarea turismului
		6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	M6.3 Dezvoltarea satelor M6.5 Investiții în infrastructura socială și de educație a grupurilor marginalizate M6.6 Acțiuni de integrare a minorităților etnice (inclusiv minoritatea romă)
		6C Sporirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) în zonele rurale	M6.4 Investiții în infrastructură internet broadband

3.3. Tipologia potentialilor beneficiari de proiecte

Masurile de finanțare incluse în SDL au fost concepute astfel încât să raspundă necesitătilor din teritoriu GAL inclusiv din perspectiva tipologiei potentialilor beneficiari de proiecte și raportat la particularitatele teritoriului.

Tabelul de mai jos prezintă corespondența dintre măsurile de finanțare incluse în SDL și categoriile de beneficiari sau grupuri țintă vizate.

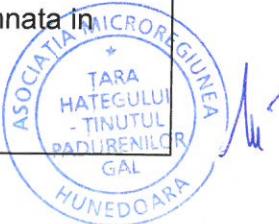

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

Tabel nr. 2- Categorii de potențiali beneficiari ai masurilor de finanțare

Masura finanțare SDL	Tipuri de beneficiari
M1.1 Cooperarea în scopul creării de forme associative, rețele și clustere, grupuri operaționale pentru diversificarea activităților rurale	Orice entitate juridică privată sau publică legal constituită. Solicitantul este un parteneriat constituit din cel puțin două entități, conform art. 35 alin.1 din Reg.UE 1305/2013
M1.2 Transfer de cunoștințe, formare și învățare continuă	Entitățile sau organisme care asigură transferul de cunoștințe și/sau acțiuni de informare în beneficiul persoanelor implicate în sectoarele agricol, alimentar, manageri de exploatații, agenți economici /IMM-uri care activează în zonele rurale
M2.1 Modernizarea exploatațiilor agricole și pomicole	Orice entitate juridică privată legal constituită, individuală sau colectivă care are activitate în domeniul agricol
M2.2 Ferme mici și mijlocii	Fermierii care au drept de proprietate și/sau drept de folosință pentru o exploatație agricolă care intră în categoria de fermă mică conform definiției relevante cu excepția persoanelor fizice neautorizate
M2.3 Tineri fermieri	- Tânărul fermier așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole; - Persoană juridică cu mai mulți acționari unde un Tânăr fermier, așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013 se instalează și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, la beneficii și la riscurile financiare legate de exploatație și deține cel puțin 50%+1 din acțiuni.
M3 Sprijin pentru integrarea și promovarea schemelor de calitate pentru produsele locale	Orice entitate juridică privată sau publică legal constituită, care face parte din acordul de parteneriat, desemnată în sens de parteneriat

Raport de evaluare a Strategiei de Dezvoltare Locală a Asociației Microregiunea Tara Hategului-Tinutul Padurenilor GAL

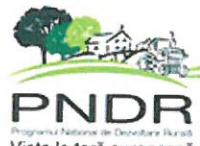

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

M6.1 Inființarea de activități neagricole	<p>Fermieri sau membrii unei gospodării agricole, care își diversifică activitatea prin practicarea unor activități neagricole, precum și microîntreprinderile, întreprinderile mici și persoanele fizice din zone rurale (Start-up) –art 19. alin. 1, litera a, punctul ii:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente din spațiul rural, care își propun activități neagricole, pe care pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin; -Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicării de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscale, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acesteia; -Persoanele fizice- fermieri sau membrii unei gospodării agricole care își propun activități non-agricole.
M6.2 Investiții în dezvoltarea turismului	<p>-Fermieri sau membrii unor gospodării agricole (autorizați cu statut minim pe PFA) care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități neagricole în zona rurală în cadrul întreprinderii deja existente, încadrabile în micro-întreprinderi și întreprinderi mici, cu excepția persoanelor fizice neautorizate</p> <p>-Micro-întreprinderi și întreprinderi neagricole mici existente și nou-înființate (startups) din spațiul rural</p>
M6.3 Dezvoltarea satelor	<ul style="list-style-type: none"> -Comunele definite conform legislației în vigoare; -ADI-uri format exclusiv din UAT-uri semnatare ale acordului de parteneriat; -ONG-uri definite conform legislației în vigoare; -Unități de cult definite conform legislației în vigoare; -Persoane juridice care dețin în administrare/proprietate obiective de patrimoniu cultural, istoric, religios de interes local
M6.4 Investiții în infrastructura internet broadband	<p>-Agenții economici care se încadrează în categoria întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) conform legislației în vigoare, Legea 346/2004, și care activează sau urmează să activeze în domeniul TIC</p>

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

	<ul style="list-style-type: none"> -Entități publice, ADI, APL cu respectarea legislației specifice -GAL, în situația în care în urma lansării apelurilor de selecție nu se depun proiecte de catre nici un solicitant
M6.5 Investiții în infrastructura socială și de educație a grupurilor marginalizate	<ul style="list-style-type: none"> Furnizorii de servicii sociale: -Comune -Asociații și fundații -GAL, în situația în care în urma lansării apelurilor de selecție nu se depun proiecte de catre nici un solicitant
M6.6 Acțiuni de integrare a minorităților etnice (inclusiv minoritatea romă)	<ul style="list-style-type: none"> -Comune -Asociații și fundații -GAL, în situația în care în urma lansării apelurilor de selecție nu se depun proiecte de catre nici un solicitant

4. Scopul și obiectivele evaluării

Evaluarea implementării SDL are ca obiectiv general analiza eficacității (măsura în care au fost îndeplinite obiectivele stabilite), eficienței (cat de eficient au fost utilizate resursele pentru obținerea rezultatelor), relevanței (măsura în care SDL prin obiectivele sale este relevanta față de nevoile socio-economice din teritoriu) și a impactului socio-economic generat de SDL asupra dezvoltării durabile și echilibrate a teritoriului GAL. Totodată, evaluarea va urmări contribuția la realizarea obiectivelor și priorităților de dezvoltare rurală din SDL, precum și rezultatele și evoluția implementării SDL.

Atingerea obiectivului general asigură analiza modului în care SDL a răspuns nevoilor actuale ale teritoriului GAL, dar și a măsurii în care SDL a contribuit la prioritățile masurii 19 LEADER.

Scopul evaluării este să identifice aspectele cheie care trebuie să pot fi schimbată pentru creșterea relevanței, eficacității, eficienței, impactului strategiei, a plus-valorii metodei LEADER.

Evaluarea Strategiei de Dezvoltare Locală reprezintă o analiză aprofundată, cu caracter socio-economic, menită să identifice, să cuantifice și să demonstreze prin dovezi

Raport de evaluare a Strategiei de Dezvoltare Locală a Asociației Microregiunea Tara Hategului-Tinutul Padurenilor GAL

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

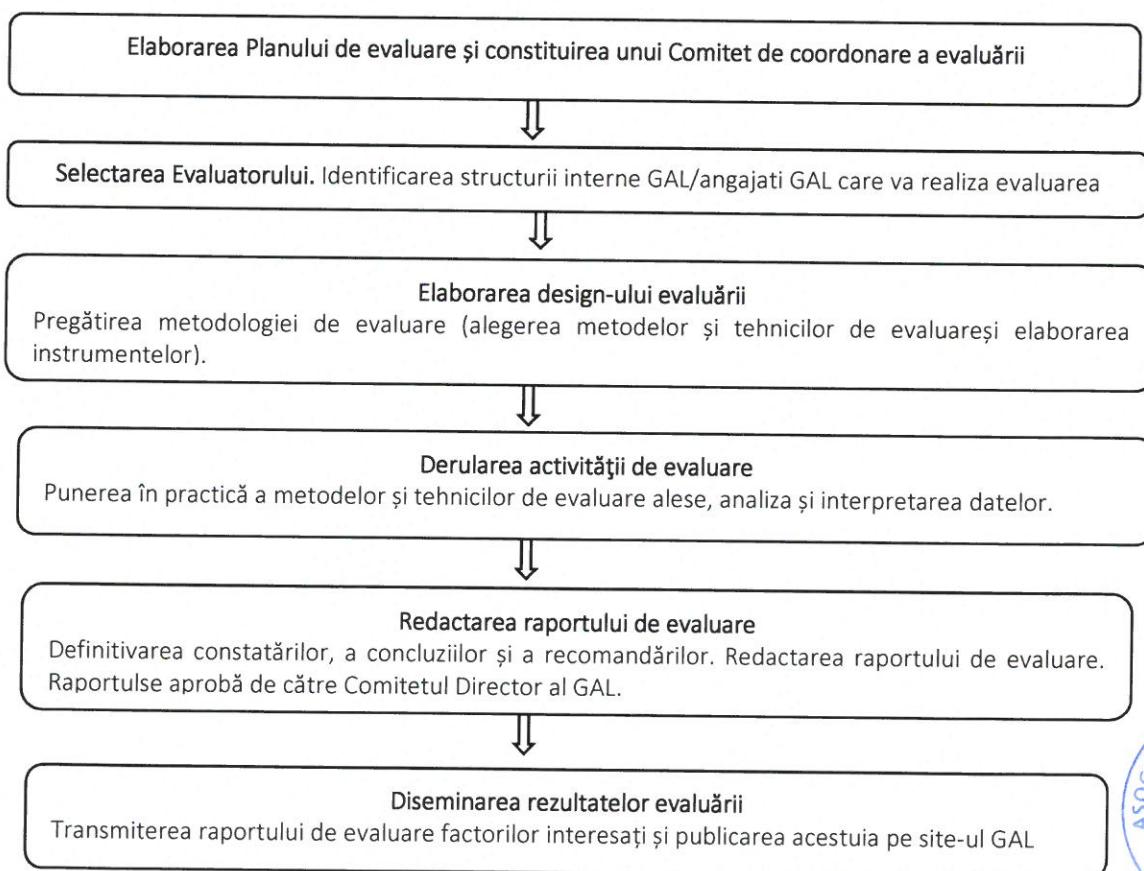
ceea ce s-a realizat, rezultatele obținute și schimbările generate, explicând principalele mecanisme care stau la baza acestor rezultate.

Raportul de evaluare contine răspunsuri la 8 întrebări de evaluarea implementării SDL, surprinzand urmatoarele teme de evaluare:

- Logica interventiei SDL
- Contributia operatiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevazute in strategie
- Valoarea adaugata datorata metodei LEADER
- Factorii de succes si insucces
- Contributia SDL la domeniul de interventie 6B
- Eficacitatea și eficiența operațiunilor și contribuția lor la obținerea rezultatelor și a impactului strategie.

Din punct de vedere metodologic procesul de evaluare a SDL poate fi privit din diferite perspective; pe de o parte procesul de evaluare presupune parcurgerea a sase etape metodologice prezentate în figura de mai jos.

Figura nr. 1- Etape metodologice ale procesului de evaluare

Raport de evaluare a Strategiei de Dezvoltare Locală a Asociației Microregiunea Tara Hategului-Tinutul Padurenilor GAL

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

Procesul de evaluare privit dintr-o perspectiva mai generală, este ilustrat în figura nr. 2.

Figura nr. 2- Faze metodologice generale ale procesului de evaluare

5. Metodologia de evaluare

5.1. Metode și tehnici de evaluare

Metodele și tehniciile de evaluare utilizate pentru realizarea raportului de evaluare sunt variate și complexe, fiind adaptate la stadiul implementării SDL. Aplicarea metodelor și tehnicielor de evaluare urmărește focalizarea pe informațiile necesare pentru a răspunde întrebărilor de evaluare (conform criteriilor de evaluare și indicatorilor).

Având în vedere complexitatea SDL, este necesară utilizarea unui mix de metode și tehnici, cantitative și calitative, care să asigure complementaritatea datelor obținute, pentru a asigura o înțelegere sporită a rezultatelor obținute prin intermediul fiecărei metode, respectiv tehnici utilizate.

Metodologia abordată pentru elaborarea raportului de evaluare se bazează pe metode și tehnici de evaluare cantitative și calitative respectiv **analiza datelor administrative, sondajul de opinie pe bază de chestionar, studii de caz și focus groupuri**.

Analiza datelor administrative din cadrul activității de monitorizare derulate de către GAL se concentrează pe aspectele procedurale (ex. apelurile de selecție lansate, număr de proiecte depuse la GAL, nr. proiecte selectate de GAL, proiecte contractate, proiecte plătite etc) și pe realizările preliminare (ex. analiza indicatorilor de monitorizare), aceasta fundamentând abordarea metodologică atribuită întrebărilor de evaluare.

Sondajul de opinie având ca și instrument chestionarul conține un număr de 15 întrebări cu răspuns inchis dar și cu răspuns deschis. Chestionarele au fost transmise prin e-mail către 49 beneficiari/potențiali beneficiari publici și privati de finanțare de la

JL

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

GAL.

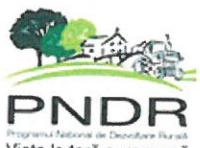
Studile de caz s-au aplicat in randul a doi beneficiari privati de proiecte care se afla intr-o etapa avansata a implementarii (proiectele nefiind finalizate). Pentru fiecare proiect care face obiectul studiului de caz s-a intocmit un raport detaliat de analiza.

Focus grupul, tehnica bazata pe discutie de grup, s-a aplicat in randul a 24 beneficiari publici (Comune) care au contracte de finantare in derulare sau care au proiecte selectate de catre GAL si depuse la AFIR sau care intentioneaza sa depuna proiecte la GAL.S-a stabilit o tematica generala a focus grupului. Pentru eficientizarea aplicarii metodei s-au organizat doua focus grupuri: unul pentru 12 beneficiari care au contracte de finantare semnate, proiectele fiind in implementare; unul pentru 12 beneficiari ale caror proiecte au fost selectate de catre GAL, nefiind semnate contracte de finantare sau care se afla in etapa incipienta cu implementarea proiectului.

Urmatorul tabel ilustreaza metodologia utilizata pentru formularea raspunsurilor la intrebările de evaluare.

Tabel nr. 3- Metodologia utilizata pentru formularea raspunsurilor la intrebările de evaluare

	Intrebare de evaluare	Date administrative	Cuestionar	Studii de caz	Focus grup
1	În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare al teritoriului?	x			
2	Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?	x			
3	În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării?	x	x	x	x
4	Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER ?	x	x	x	x
5	Care sunt factorii interni și externi care influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute?	x	x	x	x
6	În ce măsură a sprijinit SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?	x	x	x	x
7	In ce măsură a contribuit SDL la crearea de locuri de muncă?	x			

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

	Intrebare de evaluare	Date administrative	Chezionar	Studii de cauză	Focus grup
8	În ce măsură a contribuit SDL la îmbunătățirea performanțeconomice, la diversificarea, restructurarea și modernizarea exploatațiilor agricole si întreprinderilor?	x	x	x	

5.2. Descrierea elementelor cheie ale evaluarii- intrebari de evaluare, criterii de evaluare, indicatori

Evaluarea SDL furnizeaza răspunsurile la 6 intrebări comune de evaluare, prevăzute in cadrul Ghidului operational privind evaluarea implementarii Strategiilor de Dezvoltare Locala, și 2 intrebări de evaluare specifice relevante in raport cu particularitatile teritoriului GAL.

Matricea prezentată mai jos ilustrează corespondența dintre intrebările de evaluare, criteriile de evaluare și indicatorii aferenți proiectelor care au beneficiat de finanțare sau urmeaza sa beneficieze de finantare din SDL a GAL în noiembrie 2016- 30 septembrie 2018 (proiecte depuse la GAL si care se afla in diferite etape: verificare la GAL, verificare la AFIR, contractare AFIR, implementare etc).

Tabelul nr. 4- Corespondenta dintre intrebări evaluare-criterii evaluare-indicatori

Intrebări de evaluare	Criterii de evaluare	Indicatori
1. În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?	-Nevoile de la momentul elaborării SDL până în prezent s-au modificat -Măsurile din cadrul SDL au fost revizuite, pentru a ține cont de dinamica acestor nevoi	-Numărul de măsuri din cadrul SDL revizuite: 10
2.Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?	-Sunt activitățile (măsuri, proceduri,activități de sprijin) prevăzute în cadrul SDL și resursele alocate acestora suficiente pentru a genera	-Valoarea proiectelor selectate de GAL: 2.495.526 euro -Numărul de exploatații agricole sprijinite: 21 -Locuri de muncă create: 37

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

	<p>realizările și rezultatele așteptate (indicatorii prevăzuți în strategie)?</p> <p>-Sunt definiți indicatori de realizare adecvați pentru a oferi o imagine clară asupra realizărilor obținute (specifici, măsurabili, fezabili, relevanți și suficienți)?</p> <p>-Sunt rezultatele așteptate clar definite?</p>	<p>-Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 44.268 locuitori</p> <p>-Numar masuri finantare lansate: 7</p> <p>-Numar proiecte selectate la GAL:43</p> <p>-Numar proiecte contractate: 31</p>
3.În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării?	<p>-Actiunile întreprinse în cadrul SDL au condus la favorizarea competititivității activităților agricole și nonagricole</p> <p>-Activitățile și resursele prevăzute în SDL determină o dezvoltare echilibrată a teritoriului GAL</p>	<p>-Valoarea proiectelor selectate de GAL: 2.495.526 euro</p> <p>-Masuri de finanțare incluse în SDL: 12</p> <p>-Numărul de exploatații agricole sprijinite: 21</p> <p>-Locuri de muncă create: 37</p> <p>-Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 44.268 locuitori</p> <p>-Apeluri selectie lansate: 11</p> <p>-Numar proiecte selectate la GAL:43</p> <p>-Numar proiecte contractate: 31</p>
4.Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER ?	<p>-Capitalul social s-a imbunatatit</p> <p>-Guvernanța locală s-a îmbunătățit la nivel local</p> <p>-Rezultatele implementării SDL au generat îmbunătățirea calității vieții în teritoriul vizat de strategie</p>	<p>-Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a capitalului social datorită aplicării metodei LEADER</p> <p>-Percepția actorilor locali privind rezultatele SDL mai bune datorită aplicării metodei LEADER</p> <p>-Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a guvernanței la nivel local datorită aplicării metodei LEADER</p>
5.Care sunt factorii interni și externi care	<p>-Dificultatea sau accesibilitatea prevederilor procedurale și legale</p>	<p>-Numar proiecte selectate de către GAL:</p>

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute?	in accesarea și implementarea de proiecte -Initiativele/actiunile SDL facilitează obținerea rezultatelor scontate -SDL conduce la dezvoltarea economico socială a teritoriului SDL	43 -Valoarea proiectelor selectate de către GAL: 2.495.526 euro -Numarul populației rurale care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 44.268 locuitori
6. În ce măsură sprijina SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?	-Serviciile și infrastructurile locale în teritoriul GAL au fost îmbunătățite -Accesul la serviciile și la infrastructurile locale în zonele rurale a crescut -SDL a determinat crearea de oportunități de ocupare a forței de muncă	-Numarul populației rurale vizate de SDL: 45.607 locuitori -Numarul populației rurale care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 44.268 locuitori -Locuri de muncă create în cadrul proiectelor selectate de GAL: 37 -Număr de proiecte selectate prin SDL: 43
7. În ce măsură a contribuit SDL la crearea de locuri de muncă?	Dezvoltarea resurselor umane prin crearea de locuri de muncă	Numar locuri de munca nou create: 37
8. În ce măsură a contribuit SDL la îmbunătățirea performanțelor economice, la diversificarea, restructurarea și la modernizarea explorațiilor agricole și întreprinderilor?	Dezvoltarea teritoriului GAL prin înființarea, dezvoltarea, modernizarea de întreprinderi în domeniul agricol și non agricol	Nr. de proiecte depuse la GAL care vizează întreprinderi agricole și nonagricole: 23 Nr. de proiecte selectate de GAL care vizează întreprinderi agricole și nonagricole: 19

5.3. Sursa datelor, tehnici pentru colectarea datelor

În vederea evaluării SDL, au fost utilizate surse de date primare și surse secundare. Analiza a fost realizată pentru 47 de proiecte depuse la GAL TH-TP până la data de 01.10.2018 care se află în etape diferite: implementare (31 proiecte), contractare (3 proiecte), verificare/evaluare (13 proiecte).

Sursele primare de date utilizate pentru elaborarea raportului de evaluare au fost colectate prin:

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

- Sondajul de opinie pe bază de chestionar în randul membrilor GAL (UAT/Comune) care constituie actuali sau potențiali solicitanți de finanțare de la GAL precum și tuturor solicitantilor privați de finanțare de la GAL, pentru colectarea de informații în vederea furnizării raspunsurilor la întrebările de evaluare
- Studii de caz în rândul a 2 beneficiari privați de proiecte aflate într-o etapă avansată a implementării (proiectele nefiind finalizate), în vederea colectării informațiilor privind implementarea proiectului și a efectelor generate de implementarea proiectelor;
 - 2 Focus grupuri la care au participat 30 reprezentanți (Primari, Viceprimari, responsabili proiecte) ai 24 Comune/UAT membre GAL, în vederea colectării de informații și opinii din partea actorilor cheie cu privire la prevederile SDL raportat la nevoile din teritoriu precum și stadiul implementării proiectelor aflate în derulare.

Sursele secundare utilizate pentru colectarea datelor au provenit din sistemul de monitorizare al SDL: rapoarte lunare, rapoarte trimestriale transmise către MADR și AFIR, sistemul de verificare și monitorizare intern al GAL, proiectele depuse la GAL de către beneficiarii publici și privați.

Sondajul de opinie pe baza de chestionar

Chestionarul a fost utilizat pentru colectarea de informații privind stadiul implementării proiectelor, rolul și importanța GAL, factori care influențează pozitiv sau negativ implementarea proiectelor. În acest sens s-a realizat un chestionar care cuprinde 3 parti structurate în cadrul a 15 întrebări. Chestionarul a fost transmis prin e-mail către 26 UAT/Comune membre GAL (24 Comune fiind solicitanți de finanțare de la GAL și 2 Comune fiind potențiali solicitanți de finanțare de la GAL), 23 solicitanți privați de finanțare de la GAL (în cadrul masurilor agricole și nonagricole).

Respondenții au transmis chestionarele completate prin e-mail sau au fost aduse direct la sediul GAL. Au fost completate și transmise de către respondenți 48 chestionare repartizate astfel: 25 beneficiari publici, 23 beneficiari privați.

Chestionarul aplicat este prezentat mai jos.

Raport de evaluare a Strategiei de Dezvoltare Locală a Asociației Microregiunea Tara Hategului-Tinutul Padurenilor GAL

Chestionar de evaluare

beneficiari publici si privati- masura 19 LEADER din PNDR 2014-2020

I. Informații generale despre beneficiarul public/privat

1. *Denumirea beneficiarului public/privat :

2. Numele, prenumele reprezentantului legal al proiectului:

3. *Varsta: _____

4. Date contact respondent:

*Telefon: _____ E-mail: _____

5. *Nivel educational (se vor încercui ultimele studii absolvite)

- a) Studii gimnaziale
- b) Studii liceale
- c) Studii postliceale
- d) Studii superioare (liceență, postuniversitar, masterat, doctorat)

6. *Localitatea (comuna si satul) in care se implementeaza proiectul:

Comuna

Satul _____

II. Informatii privind abordarea LEADER si proiectele beneficiarilor

1. In ce stadiu se afla proiectului dumneavoastră?

- a) **Depus la GAL Tara Hategului-Tinutul Padurenilor (GAL TH-TP)**
- b) **Depus si selectat** de catre GAL TH-TP
- c) **Depus la CRFIR Timisoara/OJFIR Hunedoara** fara a fi notificat privind selectia cererii de finatare
- d) **In contractare la CRFIR Timisoara**
- e) **Contract semnat**, aflat in implementare

2. Care este obiectivul proiectului Dvs.?

Raport de evaluare a Strategiei de Dezvoltare Locala a Asociatiei Microregiunea Tara Hategului-Tinutul Padurenilor GAL

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

- a) Achizitie utilajde tip buldoexcavator, excavator, SVSU, etc
- b) Modernizare sistem de iluminat public
- c) Modernizare sistem de supraveghere video
- d) Modernizare camin cultural
- e) Modernizare dispensar medical
- f) Constructie/modernizare/doatare agropensiune turistica
- g) Achizitie utilaje agricole
- h) Dotare service auto
- i) Alte obiective care nu sunt mentionate la punctele „a-h,,

3. *In ce masura rezultatele preconizate ale proiectului dumneavoastră raspund nevoilor din teritoriul de care aparțineți?

- a) Proiectul raspunde nevoilor din teritoriu fiind necesar si oportun, masura de finantare fiind de interes major
 - b) Proiectul nu mai raspunde nevoilor din teritoriu, deoarece
 - c) Altele (*va rugam sa mentionati*)
-

4. *Care sunt factori interni/externi care influenteaza pozitiv/negativ implementarea proiectului si a rezultatelor?

- a) **Dificultatea /Accesibilitatea** in accesarea si implementarea proiectelor datorita modificarilor de legislatie/ale manualelor de proceduri/ghidurilor/etc
 - b) **Termene lungi/scurte pentru** evaluare a proiectelor _____ luni, la CRFIR Timisoara/OJFIR Hunedoara
 - c) **Termene lungi/scurte** pentru avizarea/approbarea achizițiilor publice _____ luni, la CRFIR Timisoara
 - d) **Dificultatea /Accesibilitatea** obtinerii avansului prin institutia
 - e) **Altele** (*va rugam sa le mentionati*)
-

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

5. *In ce masura contribuie proiectul la cresterea gradului de ocupare a fortelei de munca la nivelul teritoriului?

- a) 1 loc de munca propus prin proiect
- b) 2 locuri de munca propuse prin proiect
- c) ____ locuri de munca propuse prin proiect
- d) Nici un loc de munca propus prin proiect

III. Rolul si importanta GAL TH-TP

1. *Cum apreciati relatia dumneavostra in calitate de beneficiar public/privat de finantare LEADER cu angajatii GAL TH-TP?

- a) Exceptionala
- b) Foarte buna
- c) Buna
- d) Satisfacatoare

2. Care este obiectivul urmatorului proiect pe care intentionati sa-l depuneti spre finantare la GAL TH-TP?

a) **Intentionez** sa depun un proiect care vizeaza

b) **Nu intentionez** sa depun un nou proiect din urmatoarele motive

- Aspecte financiare (surse proprii)
- Dificultatea obtinerii avansului
- Dificultatrea avizarii achizitiei
- Dificultatea evaluarii proiectului de catre GAL/OJFIR/CRFIR
- Altele

3. *Ce beneficii au fost obtinute datorita SDL si a metodei LEADER?

- a) Dezvoltarea economico-sociala a comunitatilor locale din teritoriu GAL TH-TP
- b) Cresterea capacitatii de colaborare intre actorii locali din diverse domenii (public-privat, societatea civila, etc)
- c) Cooperarea cu alte teritorii GAL
- d) Marirea vizibilitatii zonei

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

- e) Promovarea producătorilor locali/produselor locale prin organizarea de evenimente și realizarea de materiale tiparite
- f) Dezvoltarea/modernizarea infrastructurii comunale
- g) Dezvoltarea sectorului agricol și nonagricol
- h) Dezvoltarea sectorului nonagricol (turism, etc)
- i) Alte beneficii (va rugam mentionati)

4. *Cum contribuie SDL (Strategia de Dezvoltare Locală) la generarea de idei și initiative noi privind dezvoltarea locală?

- a) **masurile incluse in SDL** răspund nevoilor locale, unele proiecte constituind **premiera-** prin unicitate și specificitate
- b) **documentațiile întocmite de către GAL TH-TP** sunt clare, precise și perfect transparente, facilitând accesul la dezvoltare locală a tuturor categoriilor de potențiali beneficiari publici și privati
- c) **instrumentele de comunicare** (evenimentele, întâlnirile, vizitele în teren, materialele tiparite, pagina web, etc)
- d) **instruirile și formarea profesională** organizată de către GAL TH-TP
- e) Altele (va rugam mentionati)

Pentru toate întrebările marcate cu “*” este obligatoriu furnizarea unui răspuns.

Semnatura,

Data,

Cercetarea pe bază de chestionar aplicată în rândul solicitantilor de finanțare a permis colectarea unui număr relevant de răspunsuri.

Raport de evaluare a Strategiei de Dezvoltare Locală a Asociației Microregiunea Tara Hategului-Tinutul Padurenilor GAL

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

Studiul de caz

Studiul de caz s-a realizat pentru 2 proiecte ale beneficiarilor privati de finantare de la GAL, aflate intr-un stadiu avansat al implementarii (nefiind finalizate), un proiect vizeaza infiintarea de activitati neagraicole (service auto) si un proiect vizeaza activitati agricole (instalarea tanarului fermier).

Planificarea și realizarea studiilor de caz s-a bazat pe:

- realizarea unei analize detaliate a proiectelor selectate pentru studiul de caz;
- realizarea unei vizite pe teren la locația de implementare a proiectelor care fac obiectul studiilor de caz.

Criteriile de selecție pentru studiile de caz au fost:

- *Stadiul de implementare*: studiile de caz au fost adresate proiectelor care se afla intr-un stadiu avansat al implementarii astfel incat acestea sa poata furniza informații care să permită extragerea unor concluzii relevante și lecții învățate privind diferitele etape din ciclul de viață al proiectelor (depunere, implementare, plăti, efecte generate etc)
- *Tipologia investiției*: in cadrul studiilor de caz au fost incluse 2 proiecte care vizeaza obiective diferite si corespund unor domenii de interventie diferite. Astfel ca unul din proiectele care fac obiectul studiului de caz vizeaza activitati agricole (instalare tanar fermier- masura 2.3 din SDL) si un alt proiect vizeaza infiintarea de activitati neagraicole (service auto- masura 6.1 din SDL).
- *Relevanța pentru întrebările de evaluare*: studiile de caz au fost utilizate ca metodă de evaluare pentru furnizarea răspunsului la unele intrebari de evaluare.

Pentru fiecare studiu de caz realizat a fost elaborat un raport individual de analiză.

Focus grup

Una din metodele utilizate pentru colectarea informatiilor de natura calitativa este reprezentata de focus grup. Astfel, în data de 15 ianuarie 2019 au fost organizate 2 focus grupuri la care au participat 30 reprezentanti (Primari, Viceprimari, responsabili proiecte) ai 24 Comune/UAT membre GAL, in vederea colectarii de informații și opinii din partea actorilor cheie cu privire la prevederile SDL raportat la nevoile din teritoriu precum si stadiul implemnarii proiectelor aflate in derulare, pentru a putea furniza raspunsuri documentate la intrebarile de evaluare.

În cadrul focus grupului au fost abordate următoarele teme de discuție:

- Eficacitatea Strategiei de Dezvoltare Locală (SDL)
- Aspecte cheie/principalele bariere (administrative, financiare, tehnice etc) care influențează atingerea obiectivelor proiectelor: progresul privind implementarea proiectelor, factorii de influență, măsuri privind accelerarea efectuării achizițiilor și platilor, alte aspecte specifice proiectelor
- Perspective privind viitoare proiecte
- Im bunatatirea guvernantei la nivel local datorită abordării LEADER
- Im bunatatirea capitalului social la nivel local datorită abordării LEADER
- Recomandări.

5.4. Limitări și constrângeri metodologice, măsuri adoptate

Principalele limitări și constrângeri întampinate pe parcursul realizării raportului de evaluare se referă la:

- esantionul redus de proiecte care fac obiectul raportului de evaluare. Esantionul este constituit din proiectele depuse la GAL până la 01.10.2018. Având în vedere perioada de implementare a SDL, respectiv până la finalul anului 2023, în perioada cuprinsă în evaluare au fost depuse proiecte în cadrul a 6 măsuri de finanțare din total 12 măsuri incluse în SDL, justificându-se astfel esantionul relativ redus
- disponibilitatea limitată a anumitor categorii de informații legate de finalitatea proiectelor (atingerea obiectivelor și indicatorilor prevăzuti în proiecte, platile efectuate etc) datorită stadiului implementării proiectelor. Datorită termenelor foarte îndelungate de contractare (peste 6 luni din momentul depunerii proiectelor la AFIR) și de avizare a achizițiilor beneficiarilor publici, stadiul implementării proiectelor se află în etapa incipientă
- relevanta limitată a anumitor categorii de informații necesare pentru a răspunde anumitor întrebări de evaluare datorită faptului că până la data limită de efectuare a studiului nici un proiect nu este finalizat. Răspunsurile la anumite întrebări de evaluare sunt furnizate în funcție de prevederile proiectelor depuse de beneficiari și nu în funcție de rezultatele atinse la finalizarea proiectului

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

- timpul limitat avut la dispozitie pentru intocmirea documentelor specifice relevante si colectarea informatiilor necesare analizei.

Echipa responsabila cu intocmirea raportului de evaluare a intreprins o serie de masuri pentru depasirea limitelor si constrangerilor prezentate mai sus.

Referitor la prima limitare/constrangere, desi in perioada supusa studiului au fost depuse la GAL 47 proiecte in cadrul a 6 masuri de finantare acestea reprezinta cele mai relevante puncte ale SDL, valoarea acestora fiind de 2.689.104 euro (respectiv 78% din alocarea totala aferenta submasurii 19.2- fara cheltuieli de functionare). Obiectivele vizate de proiectele depuse la GAL raspund la cele mai importante prioritati si obiective ale SDL: modernizare infrastructura comunala la scara mica; modernizare exploatastii agricole; instalare tanar fermier; infiintare, extindere activitatii neagraicole cu preponderenta agroturism.

In ceea ce priveste limitarea/constrangerea a doua si a treia, desi nici un proiect nu este finalizat (existand timp suficient pentru implementarea proiectelor raportat la durata de implementare a SDL- 2023 si la prevederile din contractele de finantare), prin intermediul documentatie din dosarul cererii de finantare (plan afaceri, studiu fezabilitate, memoriu justificativ, anexe, declaratii etc), solicitantii de finantare si-au asumat indeplinirea tuturor conditiilor, criteriilor, indicatorilor, obiectivelor specifice proiectului, prin urmare aceste informatii pot fi luate in considerare ca fiind relevante.

Daca facem referire la ultima limitare/constrangere, aceasta a fost gestionata corect de catre echipa GAL, astfel ca desi timpul avut la dispozitie pentru colectarea informatiilor, intocmirea si finalizarea raportului de evaluare si a documentelor specifice este limitat, datorita unei gestionari eficiente a timpului si a unor masuri concrete organizatorice, raportul de evaluare este intocmit in termen si contine toate elementele/informatiile specifice acestei etape de evaluare.

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

6. Constatările și concluziile formulate pentru întrebările de evaluare

Intrebarea 1: În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?

Criterii de evaluare:

- Nevoile de la momentul elaborării SDL până în prezent s-au modificat
- Măsurile din cadrul SDL au fost revizuite, pentru a ține cont de dinamica acestor nevoi

Indicatori:

- Numărul de măsuri din cadrul SDL revizuite: 10

Metodele utilizate pentru a răspunde la întrebarea de evaluare se referă la analiza datelor administrative provenite din sistemul intern de verificare și monitorizare al GAL precum și din rapoartele periodice (lunare, trimestriale) transmise către AFIR și MADR.

Strategia de Dezvoltare Locală a fost elaborată în 2016 pe baza unor nevoi identificate în teritoriu prin metode adecvate, însă aceste nevoi s-au modificat sensibil corroborat și cu modificările legislative și procedurale, motiv pentru care au fost revizuite/modificate 10 măsuri de finanțare din cele 12 incluse în SDL, modificări care vizează: condițiile de eligibilitate, criteriile de selecție, sume aplicabile și rata sprijinului etc, fără a fi modificate obiectivele măsurii. Având în vedere faptul că teritoriul GAL reprezintă estimativ jumătate din mediul rural al județului Hunedoara, 26 comune, 45.607 locuitori, 2770,59 km², nevoile din teritoriu sunt într-o continuă dinamică, însă ca urmare a activităților de informare/promovare/animare, măsurile de finanțare din SDL au fost adaptate nevoilor din teritoriu (cu respectarea prevederilor procedurale și legale), fapt evidențiat de gradul ridicat de absorbtie al fondurilor, estimativ 72% din alocare finanțieră aferentă sub măsurii 19.2.

Toate modificările SDL au fost avizate și aprobată de către MADR. Până la data de referință a raportului de evaluare (01.10.2018) GAL a efectuat 5 modificări ale SDL, care vizează în principal modificări de formă și nu de fond în ceea ce privește SDL, respectiv

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

adaptarea la modificarile legislative și procedurale specifice LEADER, detalierea unor condiții și criterii pentru a fi cat mai clar și transparent procesul de verificare și selecție. Logica de intervenție a SDL, obiectivele SDL, masurile de finanțare prin continutul acestora, sunt foarte relevante pentru nevoile socio-economice și potentialul de dezvoltare al teritoriului, astfel ca GAL a selectat proiecte care reprezintă estimativ 72% din alocare financiară aferentă sub masuri 19.2.

Proiectele selectate de către GAL contribuie la obiectivele de dezvoltare rurală și prioritățile SDL, astfel ca pentru a tine cont de dinamica nevoilor din teritoriu și de particularitățile teritoriului s-a procedat la modificarea masurilor din SDL care a condus la implementarea eficientă și eficace a SDL.

Logica de intervenție a SDL raportată la nevoile socio-economice și la potentialul de dezvoltare a teritoriului este:

Putin relevantă	Relevantă	Foarte relevantă
-----------------	-----------	------------------

Intrebarea 2:Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?

Criterii de evaluare:

- Sunt activitățile (măsuri, proceduri, activități de sprijin) prevăzute în cadrul SDL și resursele alocate acestora suficiente pentru a genera realizările și rezultatele așteptate (indicatorii prevăzuți în strategie)?
- Sunt definiți indicatori de realizare adecvați pentru a oferi o imagine clară asupra realizărilor obținute (specifici, măsurabili, fezabili, relevanți și suficienți)?
- Sunt rezultatele așteptate clar definite?

Indicatori:

- Valoarea proiectelor selectate de GAL: 2.495.526 euro
- Numărul de exploatații agricole sprijinite: 21
- Locuri de muncă create: 37
- Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 44.268 locuitori
- Număr măsuri finanțare lansate: 7
- Număr proiecte selectate la GAL: 43
- Număr proiecte contractate: 31

Metodele utilizate pentru a raspunde la intrebarea de evaluare se refera la analiza datelor administrative provenite din sistemul intern de verificare si monitorizare al GAL precum si din rapoartele periodice (lunare, trimestriale) transmise catre AFIR si MADR.

Tabelul de mai jos evidentaiza logica interventiei SDL precum si evolutia rezultatelor atinse.

Tabelul nr. 5- Logica interventiei SDL

Obiectivul de dezvoltare rurală	Priorități de dezvoltare rurală	Domenii de intervenție	Măsuri finanțare	Indicatori de rezultat		
			Incluse în SDL	Lansate pana la 01.10.2018	Prevazuti în SDL	Atinsi pana la 01.10.2018
Obiectivul de dezvoltare rurală 1 Favorizarea competitivitatii agriculturii (P1, P2, P3)	P1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale	1A Încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale 1B Consolidarea legăturilor dintre agricultură, producția alimentară și silvicultură, pe de o parte, și cercetare și inovare, pe de altă parte, inclusiv în scopul unei gestionări mai bune a mediului și al unei performanțe de mediu îmbunătățite	M1.1 Cooperarea în scopul creării de forme associative, rețele și clustere, grupuri operaționale pentru diversificarea activităților rurale	Nr. total de operațiuni de cooperare sprijinite:3 Cheltuieli publice totale:118.701 euro Nr. de locuri de muncă nou create:1	-	-
		1C Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier	M1.2 Transfer de cunoștințe, formare și învățare continuă	Nr. total al participantilor instruiți: 60 Nr. de locuri de muncă nou create: nu este cazul Cheltuieli publice totale:	-	-

P2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologilor agricole inovațoare și gestionării durabile a pădurilor	2A Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole	M2.1 Modernizarea exploatațiilor agricole și pomicele	M2.1 Modernizarea exploatațiilor agricole/beneficiari sprijiniți:5 Nr. de locuri de muncă nou create:2 Cheftuieli publice totale:225.478 euro	29.675 eu
	2B Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor	M2.2 Ferme mici și mijlocii M2.3 Tineri fermieri	M2.2 Ferme mici și mijlocii M2.3 Tineri fermieri	Nr. de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: 11 Nr. de locuri de muncă nou create: 11 Cheftuieli publice totale: 370.946 euro
P3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv a sectoarelor de prelucrare și comercializare a produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură	3A Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari prinț-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al	M3 Sprrijin pentru integrarea și promovarea schemelor de calitate pentru produsele locale	Nr. de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovisionare scurte, precum și la grupurile/organizații de producători:3	Nr. de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: 4 Nr. de locuri de muncă nou create:3,5 Cheftuieli publice totale: 193.578 euro

Obiective transversale

			Nr. de locuri de muncă nou create: nu este cazul Cheltuieli publice totale: 35.640 eu
Obiectivul de dezvoltare rurală 2 Asigurarea gestionării durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice (P1, P4, P5) Obiective transversale	P4: Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor legate de agricultură și silvicultură	4A Refacerea, conservarea și dezvoltarea biodiversității, inclusiv în zonele Natura 2000 și în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice, a activităților agricole de mare valoare naturală, precum și a stării peisajelor europene	
	P5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisiii reduse de carbon și rezistență la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic	5A Eficientizarea utilizării apelui în agricultură 5B Eficientizarea utilizării energiei în sectorul agroalimentar	

Obiectivul de dezvoltare rurală 3 Obținerea uneidezvoltării teritoriale echilibrate și economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă (P1, P6) Obiective transversale	P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale	6A Facilitarea diversificării, a înființării și dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă	M6.1 Înființarea de activități neagrile- M6.2 Investiții în dezvoltarea turismului	Nr.de locuri de muncă nou create: 16 Cheltuieli publice totale: 616.083 euro Nr. de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: 13	Nr.de locuri de muncă nou create: 16 Cheltuieli publice totale: 616.083 euro Nr. de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți: 13
	6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	M6.3 Dezvoltarea satelor M6.5 Investiții în infrastructura socială și de educație a grupurilor marginalizate	M6.3 Dezvoltarea satelor M6.5 Investiții în infrastructura socială și de educație a grupurilor marginalizate	Nr. de locuri de muncă nou create:0 Cheltuieli publice totale:2.019.439 Populație netă care beneficiaza de servicii/infra structură imbunatatite:36.600	Nr. de locuri de muncă nou create:0 Cheltuieli publice totale:2.019.439 Populație netă care beneficiaza de servicii/infra structură imbunatatite:44.268
	6C Sporirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologilor informației și comunicațiilor (TIC) în zonele rurale	M6.4 Investiții în infrastructură internet broadband	-	Nr. de locuri de muncă nou create:0 Cheltuieli publice totale:35.597 eu Populație netă care beneficiază de servicii TIC:50	Nr. de locuri de muncă nou create:0 Cheltuieli publice totale:35.597 eu Populație netă care beneficiază de servicii TIC:50

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

Avand in vedere ca nici unul din proiectele selectate de catre GAL nu este finalizat, am luat in considerare obiectivele, indicatorii, rezultatele si activitatile asumate de catre beneficiari prin intermediul proiectelor depuse la GAL sau a contractelor de finantare semnate (in functie de stadiul in care se afla fiecare proiect). Privind lucrurile prin prisma acestei situatii, din tabelul nr. 5 privind logica interventiei SDL se desprind o serie de concluzii relevante:

- Activitatile prevazute si realizate in cadrul SDL (actiuni de informare/promovare/animare; instruire si formare profesionala; intocmire ghiduri, proceduri, metodologii etc) precum si resursele alocate sunt corelate cu nevoile din teritoriu si cu specificul SDL, ceea ce conduce la atingerea rezultatelor prevazute in SDL sau chiar la depasirea acestor rezultate
- In ceea ce priveste masurile de finantare, din totalul de 12 masuri incluse in SDL pana la data de 01.10.2018 au fost lansate 7 masuri de finantare care acopera cele mai semnificative puncte din SDL din perspectiva obiectivelor (dezvoltarea sectorului agricol si nonagricol, infrastructura sociala, dezvoltare infrastructura comunala la scara mica) si a alocarilor financiare. Alocarea finanziara aferenta celor 7 masuri de finantare deja lansate de catre GAL reprezinta 93% din suma totala disponibila in cadrul sumbasurii 19.2, fiind important de mentionat faptul ca unele masuri de finantare urmeaza a fi relansate, existand mici sume ramase neconsumate in cadrul masurilor de finantare
- Referitor la indicatorii de rezultat prevazuti in SDL si cei atinsi pana la 01.10.2018 in cadrul celor 7 masuri de finantare lansate de catre GAL, tabloul general se prezinta astfel: priviti la modul global in cadrul unor masuri de finantare indicatori atinsi au depasit indicatori prestabiliti (ex. Populatie neta care beneficiaza de servicii/ infrastructura imbunatatite; Nr.de locuri de muncă nou create si nr. de exploatatii agricole/beneficiari sprijiniti in cadrul domeniului de interventie 6A; Nr. de locuri de muncă nou create in cadrul domeniului de interventie 6B). In cadrul unor masuri de finantare (masura 2.2, 2.3) indicatori sunt in curs de a fi atinsi prin relansarea masurilor de finantare sau realocari financiare daca se va impune
- Rezultatele previzionate a fi atinse in cadrul fiecarui proiect depus, selectat de catre GAL sunt clar definite si contribuie in mod direct la atingerea obiectivelor generale ale SDL si implicit a rezultatelor SDL.

In cadrul graficului de mai jos este evidentiat in mod comparativ rezultatele previzionate si cele atinse pana la data de 01.10.2018 in cadrul a doua domenii de interventie din cadrul SDL care

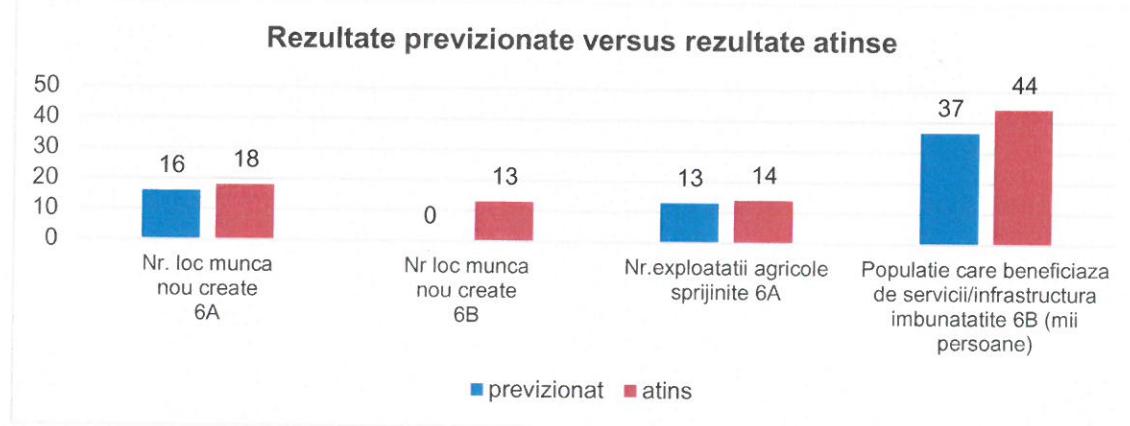

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

au cea mai importanta alocare financiara si in acelasi timp vizeaza cele mai importante aspecte din SDL (dezvoltarea activitatilor nonagricole si dezvoltarea infrastructurii la sacra mica).

Graficul nr. 1- Rezultate previzionate versus rezultate atinse

Analizand aspectele sus mentionate, logica interventiei SDL este:

Putin coerenta	Coerenta	Foarte coerenta
----------------	----------	-----------------

Intrebarea 3:În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării?

Criterii de evaluare:

-Actiunile intreprinse in cadrul SDL au condus la favorizarea competitivitatii activitatilor agricole si nonagricole

-Activitatile si resursele prevazute in SDL determina o dezvoltare echilibrata a teritoriului GAL

Indicatori:

-Valoarea proiectelor selectate de GAL: 2.495.526 euro

-Masuri de finantare incluse in SDL: 12

-Numărul de exploatații agricole sprijinite: 21

-Locuri de muncă create: 37

-Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 44.268 locuitori

-Apeluri selectie lansate: 11

-Numar proiecte selectate la GAL:43

-Numar proiecte contractate: 31

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

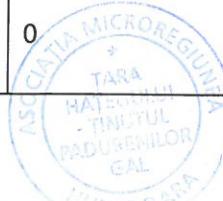

Metodele utilizate pentru a raspunde la intrebarea de evaluare sunt : analiza datelor administrative provenite din sistemul intern de verificare si monitorizare al GAL precum si din rapoartele periodice (lunare, trimestriale) transmise catre AFIR si MADR ; chestionarul aplicat; focus grup; studii de caz.

Obiectivele proiectelor selectate de catre GAL conduc la atingerea obiectivelor SDL. Avand in vedere ca nici unul din proiectele selectate de catre GAL nu este finalizat, am luat in considerare obiectivele asumate de catre beneficiarii prin intermediul proiectelor depuse la GAL. Daca privim lucrurile in acest sens, stadiul implementarii SDL este prezentata in cadrul tabelului de mai jos din perspectiva proiectelor depuse la GAL, evaluate si selectate de GAL precum si al contractelor semnate de catre beneficiarii GAL. Tabelul in forma extinsa reprezinta anexa 2 la raportul de evaluare.

Tabelul nr. 6- Stadiul implementarii SDL

Sesiuni de selectie lansate		Proiecte depuse la GAL		Proiecte eligibile si selectate		Proiecte contractate	
Nr. sesiunii	Masura SDL	Nr.	Valoarea publica eligibila (euro)	Nr.	Valoarea publica eligibila (euro)	Nr.	Valoarea publica eligibila (euro)
1 din 2017	2.2/2B- Ferme mici si mijlocii	1	15.000	1	15.000	1	15.000
1 din 2017	6.1/6A- Infiintarea de activitati neagraicole	8	260.000	2	80.000	2	80.000
1 din 2017	6.3/6B- Dezvoltarea satelor	21	1.634.469	21	1.634.469	18	1.393.110
2 din 2017	2.2/2B- Ferme mici si mijlocii	0	0	0	0	0	0
1 din 2018	6.1/6A- Infiintarea de activitati neagraicole	9	290.000	8	260.000	8	260.000
1 din 2018	2.3/2B- Tineri fermieri	1	20.000	1	20.000	1	20.000
1 din 2018	6.2/6A- Investitii in dezvoltarea turismului	5	282.719	5	282.719	0	0
1 din 2018	6.3/6B- Dezvoltarea satelor	4	183.431	4	183.338	0	0
2 din 2018	2.3/2B- Tineri fermieri	1	20.000	1	20.000	1	20.000
1 din 2018	2.1/2A- Modernizarea exploatatilor agricole si pomicle	5.00	243.347	0	0	0	0

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

1 din 2018	6.5/6B- Investitii in infrastructura sociala si de educatie a grupurilor marginalizate	0	0	0	0	0	0
11		55	2.948.966	43	2.495.526	31	1.788.110

Din cadrul tabelului de mai sus se desprind o serie de concluzii valoroase care evidențiază stadiul implementării SDL și implicit atingerea obiectivelor SDL:

- au fost lansate 7 măsuri de finanțare (din total 12 incluse în SDL) în cadrul a 11 apeluri de selecție, fiind selectate 43 proiecte în valoare de peste 72% din alocarea totală aferentă sub măsurii 19.2. Proiectele selectate de GAL acoperă o paletă largă (infrastructura la scară mică, înființarea și dezvoltarea de activități neagricole, dezvoltarea sectorului agricol), contribuind la dezvoltarea teritoriului GAL și implicit la creșterea nivelului de trai a populației
- prin conținutul și specificul lor proiectele se adresează unui număr de 44.268 locuitori din teritoriul GAL (97% din totalul populației teritoriului GAL), însă proiectele au o influență pozitivă și asupra localităților învecinate
- cele 43 proiecte selectate de către GAL crează un număr de 37 de locuri de muncă.

În ceea ce privește atingerea indicatorilor SDL, aceștia sunt prezentati în cadrul tabelului de mai jos.

Tabelul nr. 7- Indicatori SDL

Domenii de intervenție	Indicatori de monitorizare	Valoare planificată	Valoare atinsă-01.10.2018	Procent indicatori realizati
1A	Cheltuielile publice totale	3.451.559 euro	2.495.526 euro	72%
1B	Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii de cooperare [articolul 35 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013]	3	0	0%
1C	Numărul total al participanților instruiți	60	0	0%
2A, 2B, 2C+	Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți	29	21	72%
3A, 3B	Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale și la circuitele de aprovizionare scurte, precum și la grupuri/orgaizații de producători	3	0	0%
6A	Locuri de muncă create	30	24	80%
6B	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite	36.600	44.268	121%
6C	Populație netă care beneficiază de servicii TIC	50	0	0%

Raport de evaluare a Strategiei de Dezvoltare Locală a Asociației Microregiunea Tara Hategului-Tinutul Padurenilor GAL

Din cadrul tabelului nr. 7 se desprind urmatoarele concluzii:

- 4 indicatori de monitorizare sunt atinsi in proportie de 0%, explicatia constand in faptul ca masurile de finantare care conduc la atingerea acestor indicatori nu au fost lansate de catre GAL pana la data de 01.10.2018. Masurile de finantare vizate sunt: M1.1, M1.2, M3, M6.4
- analizand indicatorii de monitorizare: cheltuieli publice totale, numar de exploatastii agricole, locuri de munca nou create, se observa faptul ca indicatorii sunt atinsi in proportie de peste 70% desi nu au fost lansate toate masurile de finantare, exista sume disponibile neconsumate in cadrul SDL, perioada de implementare a SDL este la inceput (raportat la perioada finala de 31.12.2013)
- daca ne referim la indicatorul care vizeaza popулie netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite, acesta a fost nu doar atins ci si depasit cu 21% comparativ cu tinta initiala.

Concluzionand, rezulta faptul ca stadiul implementarii SDL este avansat, ceea ce automat determina faptul ca obiectivele si indicatorii SDL, la modul global, in proportie de peste 70% sunt deja atinsi.

Analizand aspectele sus mentionate, obiectivele strategiei au fost atinse:

In mica masura	In masura medie	In mare masura
----------------	-----------------	----------------

Probabilitatea atingerii obiectivelor SDL in viitor, avand in vedere progresul inregistrat pana la data evaluarii:

Redusa	Medie	Ridicata
--------	-------	----------

Intrebarea 4: Ce beneficii au fost obtinute datorită metodei LEADER?

Criterii de evaluare:

- Capitalul social s-a imbunatatit
- Guvernanța locală s-a îmbunătățită la nivel local
- Rezultele implementării SDL au generat îmbunătățirea calității vieții în teritoriul vizat de strategie

Indicatori:

- Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a capitalului social datorită aplicării metodei LEADER
- Percepția actorilor locali privind rezultatele SDL mai bune datorită aplicării metodei LEADER

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

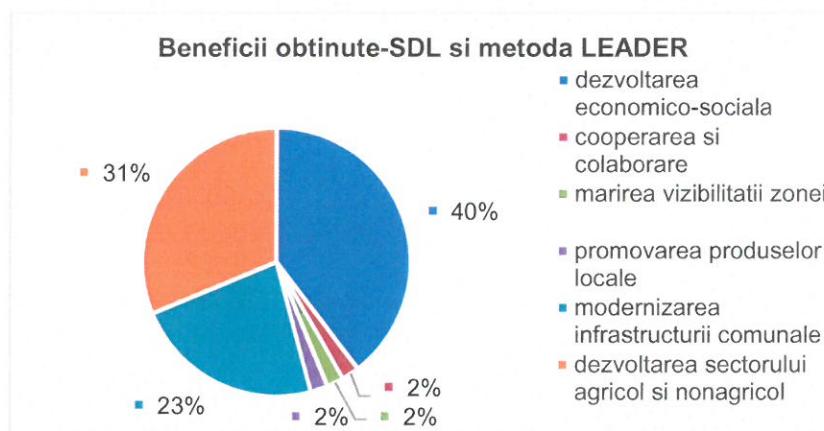
-Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a guvernanței la nivel local datorită aplicării metodei LEADER

Metodele utilizate pentru a răspunde la întrebarea de evaluare sunt: analiza datelor administrative provenite din sistemul intern de verificare și monitorizare al GAL; chestionarul; focus grup; studii de caz.

Analiza, centralizarea și interpretarea informațiilor provenite ca urmare a aplicării metodelor menționate mai sus, generează o serie de răspunsuri și concluzii relevante privind beneficiile rezultate datorită metodei LEADER.

Interpretarea răspunsurilor furnizate în cadrul chestionarelor, în ceea ce privește beneficiile directe datorate metodei LEADER, este prezentată în cadrul graficului de mai jos.

Graficul nr. 2- Beneficii obținute- SDL și metoda LEADER

Interpretarea graficului relevă faptul că beneficiile obținute datorită SDL și a metodei LEADER sunt multiple și vizează în principal dezvoltarea economico-socială a comunităților locale din teritoriul GAL, ceea ce la rând sau generează în lant o serie de alte beneficii, cum ar fi:

- dezvoltarea capitalului social prin creștere capacitatea de colaborare între actorii locali din diverse domenii, dezvoltarea de rețele/parteneriate/cooperare
- imbunatatirea condițiilor de trai pentru populație prin dezvoltarea sectorului agricol, nonagricol și a infrastructurii comunale
- creșterea vizibilității zonei inclusiv promovarea produselor și producătorilor locali.

De asemenea, interpretarea chestionarelor evidențiază faptul că actorii locali precep faptul că SDL generează idei și initiative noi privind dezvoltarea locală, după cum este prezentat în cadrul graficului nr. 3. Astfel ca masurile de finanțare incluse în SDL sunt în corelare cu nevoile din teritoriu, documentațiile întocmite de către sunt clare și transparente, facilitând accesul la

PROIECT FINANȚAT DE
UNIUNEA EUROPEANĂ

PNDR
Programul Național de Dezvoltare Rurală
Viața la țară europeană

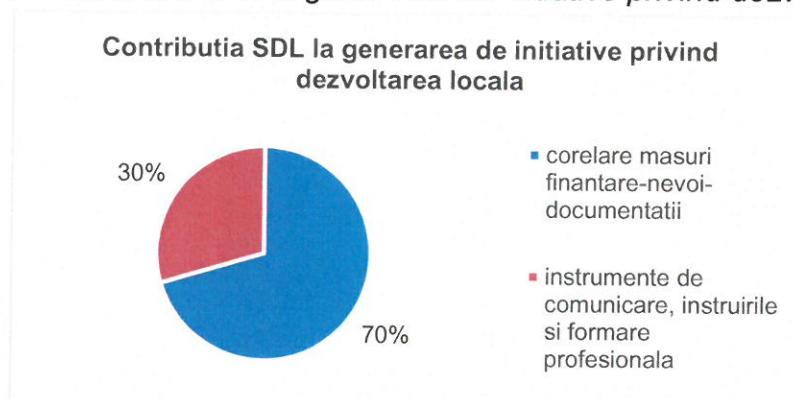

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

dezvoltare locală a tuturor categoriilor de potențiali beneficiari. Mai mult decât atât instrumentele de comunicare folosite și instruirile organizate crează premise favorabile pentru dezvoltarea rurală.

Graficul nr. 3- Contributia SDL la generarea de initiative privind dezvoltarea locală

Concluziile rezultate, în ceea ce privește scopul și beneficiile metodei LEADER, ca urmare a organizării celor două focus grupuri cu membrii GAL-Comune/UAT, pot fi prezentate schematic astfel:

- capitalul social s-a imbunatatit în mod semnificativ prin: dezvoltarea de retele și parteneriate, cum ar fi cel de tip LEADER ; creșterea capacitatii de colaborare intre actori publici și privati inclusiv GAL ceea ce conduce implicit la schimbarea mentalitatilor și perceptiei asupra rolului și importanței colaborării și parteneriatului; identificarea și dezvoltarea unor subiecte de interes comun privind dezvoltarea teritoriului ; dezvoltarea de competente, abilitati prin participarea la instruirile organizate de GAL, evenimente/informari/conferinte etc; dezvoltarea economică și socială a teritoriului GAL prin formarea și functionarea unui parteneriat public-privat de tip LEADER ; sporirea și facilitarea accesului la informații privind finanțările europene prin organizarea de evenimente/actiuni; dezvoltarea coerentă și echilibrată a teritoriului prin implementarea unei SDL adaptate la particularitatile și nevoile identificate în teritoriu ; finanțarea unor proiecte de importanță majoră pentru comunitățile sărace și izolate pe baza principiului «de jos in sus».
- guvernanta locală s-a imbunatatit în mod semnificativ prin: creșterea capacitatii actorilor publici și privati de a gestiona fonduri europene prin accesarea de finanțări nerambursabile de la GAL ; implicarea comunității și a factorilor interesati în luarea deciziilor prin

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

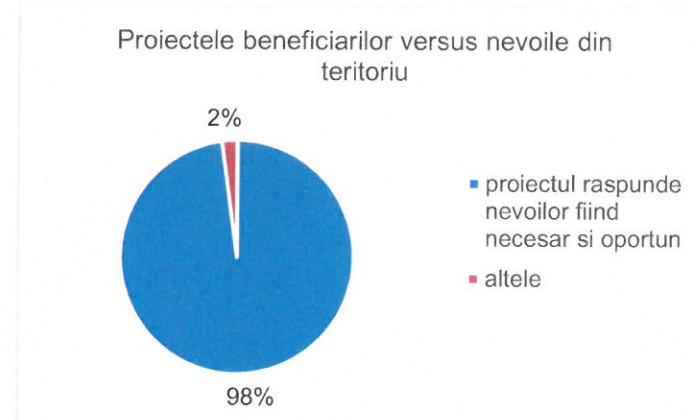
participarea acestora la comitetul de selectie al proiectelor depuse la GAL, prin participarea la adoptarea deciziilor in calitate de membru in Adunarea Generala sau in Consiliul Director; cresterea importantei GAL in guvernanta pe diferite niveluri prin insasi rolul sau si prin actiunile, evenimentele organizate, proiectele finantate, instrumentele si procedurile de lucru ; guvernanta se bazeaza pe flexibilitate si cooperare, notiuni care definesc relatia GAL cu comunitatea si membrii sai ; interactiunea continua intre membrii GAL si comunitate ca urmare a activitatilor derulate de catre GAL ; GAL-ul in sine este un model de succes de guvernata locala, implementand cu succes o SDL intr-un teritoriu dat pe baza unor nevoi identificate si ierarhizate.

Rezultatele implementarii SDL determina in mod semnificativ imbunatatirea calitatii vietii in teritoriul GAL (26 comune). Datorita stadiului implementarii SDL (nefiind finalizat nici un proiect) sunt luate in considerare rezultatele planificate prin intermediul proiectelor depuse la GAL, care automat au caracter obligatoriu pentru beneficiarii de finantare.

Rezultatele implementarii SDL pot fi privite din doua perspective.

Din perspectiva actorilor locali, rezultatele implementarii SDL se suprapun cu rezultatele proiectelor, 98% dintre respondenti considerand ca proiectele raspund nevoilor din teritoriu fiind necesare si oportun, dupa cum este evidentiat in graficul nr. 4.

Graficul nr. 4- Proiectele beneficiarilor versus nevoile din teritoriu

Din perspectiva globala a GAL, rezultatele implementarii SDL se materializeaza in :

- 43 proiecte selectate de catre GAL in valoare de 2.495.526 euro care vizeaza modernizarea infrastructurii la sacara mica, dezvoltarea sectorului agricol si nonagricol
- 31 contracte semnate in valoare de 1.788.110 euro de catre beneficiarii GAL
- 11 apeluri de selectie lansate in cadrul a 7 masuri de finantare

- 37 locuri de munca nou create
- 44.268 locuitori din teritoriul GAL beneficiaza de servicii/infrastructura imbunatatita.

In contextul aspectelor sus mentionate, perceptia actorilor locali privind capitalul social, guvernanta locala si rezultatele SDL sunt prezentate in mod schematic mai jos.

Perceptia actorilor locali privind imbunatatirea capitalului social datorita aplicarii metodei LEADER:

Nu am remarcat o imbunatatire	Imbunatatire medie	Imbunatatire mare
-------------------------------	--------------------	--------------------------

Perceptia actorilor locali privind rezultatele SDL datorita aplicarii metodei LEADER:

Nu am remarcat o imbunatatire	Imbunatatire medie	Imbunatatire mare
-------------------------------	--------------------	--------------------------

Perceptia actorilor locali privind imbunatatirea guvernanței la nivel local datorita aplicarii metodei LEADER:

Nu am remarcat o imbunatatire	Imbunatatire medie	Imbunatatire mare
-------------------------------	--------------------	--------------------------

Intrebarea 5: Care sunt factorii interni și externi care influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute?

Criterii de evaluare:

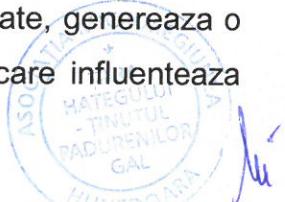
- Dificultatea sau accesibilitatea prevederilor procedurale si legale in accesarea si implementarea de proiecte
- Initiativele/actiunile SDL faciliteaza obtinerea rezultatelor scontate
- SDL conduce la dezvoltarea economico sociala a teritoriului SDL

Indicatori:

- Numar proiecte selectate de catre GAL: 43
- Valoarea proiectelor selectate de catre GAL: 2.495.526 euro
- Numarul populatiei rurale care beneficiaza de servicii/infrastructuri imbunatatite: 44.268 locuitori

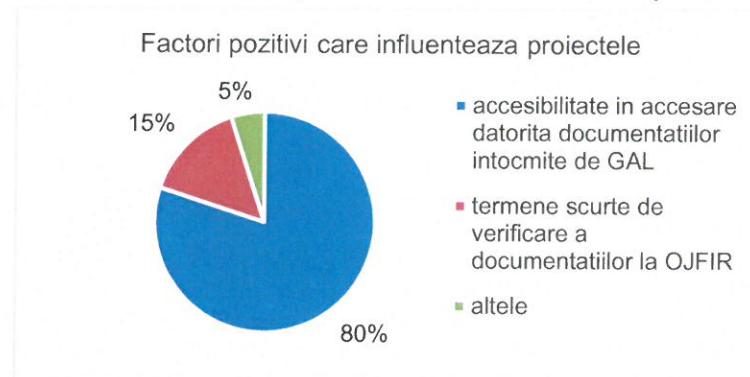
Metodele utilizate pentru a raspunde la intrebarea de evaluare sunt: analiza datelor administrative provenite din sistemul intern de verificare si monitorizare al GAL; chestionarul; focus grup; studii de caz.

Analiza informatiilor provenite ca urmare a utilizarii metodelor sus mentionate, genereaza o serie de concluzii comune in ceea ce priveste factori negativi si pozitivi care influenteaza

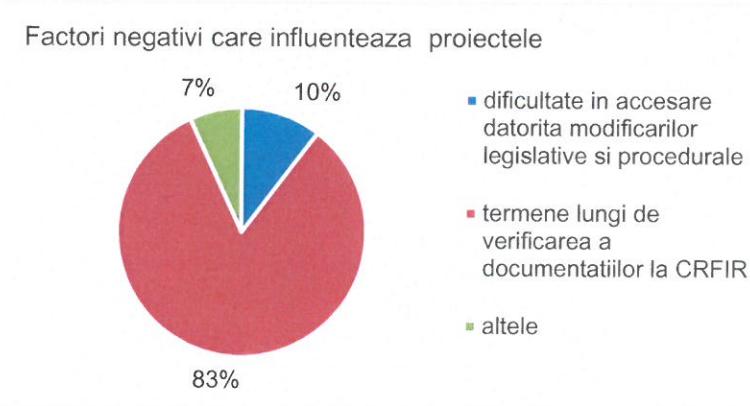

proiectele beneficiarilor si implicit rezultatele SDL, care sunt evidențiate in cadrul celor doua grafice prezentate mai jos.

Graficul nr. 5- Factori pozitivi care influenteaza proiectele

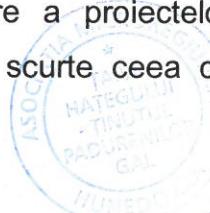

Graficul nr. 6- Factori negativi care influenteaza proiectele

In ceea ce priveste factori pozitivi care influenteaza proiectele beneficiarilor si implicit rezultatele SDL, acestia pot fi impartiti in doua categorii :

- 80% dintre respondenti apreciaza ca masurile de finantare incluse in SDL raspund nevoilor locale si documentatiile intocmite de catre GAL TH-TP sunt clare, precise si transparente, facilitand accesul la dezvoltare locala a tuturor categoriilor de potențiali beneficiari publici si privati. La acestea se adauga si instrumentele de comunicare (evenimentele, intalnirile, vizitele in teren, materialele tiparite, pagina web etc) si instruirile organizate de catre GAL
- 15% dintre respondenti apreciaza faptul ca termenele de verificare a proiectelor beneficiarilor privati (proiecte fara constructii montaj) la OJFIR sunt scurte ceea ce

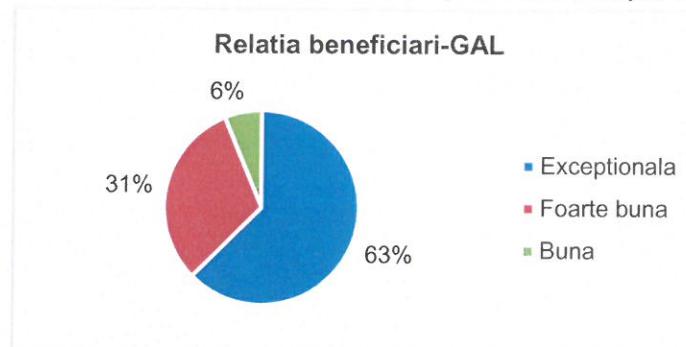

facilitateaza implementarea proiectelor si atingerea rezultatelor in perioadele de timp planificate.

Un alt factor important care influenteaza pozitiv rezultatele SDL se refera la relatia de colaborare bazata pe profesionalism dintre echipa GAL si beneficiarii publici si privati.

Graficul nr. 7- Relatia beneficiarii proiecte-echipa GAL

Daca ne referim la factori negativi care influenteaza implementarea proiectelor si rezultatele SDL, cea mai mare parte dintre respondenti (83%) considera ca termenele lungi de verificare a proiectelor (beneficiari publici si beneficiari privati- proiecte cu constructii montaj) si a documentatiilor de achizitii la CRFIR reprezinta principalul factor care influenteaza negativ implementarea si rezultatele proiectelor. Desi se poate observa frecventa modificarilor legislative si procedurale (ghiduri si proceduri aplicabile masurii 19 LEADER), doar 10% dintre respondenti apreciaza ca aceste aspecte pot constitui un factor negativ de influenta asupra proiectelor, o posibila explicatie constand in faptul ca expertii si consultatntii beneficiarilor detin suficiente competente pentru a tine pasul cu dinamica modificarilor legislative si procedurale. Pentru a preintampina un puternic impact al factorilor negativi, echipa GAL a luat o serie de masuri pertinente astfel incat proiectele beneficiarilor si rezultatele SDL sa fie cat mai putin afectate. Astfel ca GAL TH-TP a lansat cu prioritate cele 7 masuri de finantare din SDL (care reprezinta 93% din alocarea financiara aferenta sub masurii 19.2) care acopera aspectele cele mai relevante (dezvoltare infrastructura comunala la scara mica, modernizare infrastructura sociala, dezvoltarea sectorului agricol si nonagricol). Ca urmare a acestei masuri luate de catre GAL au fost selectate 43 proiecte in valoare de 2.495.526 euro care contribuie semnificativ la imbunatatirea nivelului de trai a 44.268 locuitori (97% din total populatie teritoriu GAL). La toate acestea se adauga promtitudinea GAL in verificarea proiectelor si a cererilor de plata a beneficiarilor, instrumentele de comunicare, evenimentele de informare/promovare,

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

toate acestea diminuand pe cat posibil impactul negativ al termenelor lungi de verificare a documentatiilor la CRFIR.

Intrebarea 6: In ce măsură sprijina SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?

Criterii deevaluare:

- Serviciile și infrastructurile locale în teritoriul GAL au fost îmbunătățite
- Accesul la serviciile și la infrastructurile locale în zonele rurale a crescut
- SDL a determinat crearea de oportunități de ocupare a forței de muncă

Indicatori:

- Numarul populației rurale vizate de SDL: 45.607 locuitori
- Numarul populației rurale care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 44.268 locuitori
- Locuri de muncă create în cadrul proiectelor selectate de GAL: 37
- Număr de proiecte selectate prin SDL: 43

Metodele utilizate pentru a raspunde la intrebarea de evaluare sunt : analiza datelor administrative provenite din sistemul intern de verificare si monitorizare al GAL; chestionarul; focus grup; studii de caz.

SDL elaborata de GAL a fost conceputa astfel incat sa raspunda nevoilor din teritoriu si sa sprijine dezvoltarea mediului rural (26 Comune membre GAL). Masurile de finantare incluse in SDL sunt concepute astfel incat sa existe oportunitati egale de accesare a fondurilor europene pentru toti beneficiarii.

Realizarea celor 2 studii de caz, aplicarea chestionarelor si organizarea celor 2 focus grupuri, ca urmare a discutiilor cu participantii (beneficiari publici si privati de proiecte) si interpretarii rezultatelor chestionarelor, se desprind o serie de concluzii relevante privind modul in care SDL contribuie la dezvoltarea mediului rural:

- Finantarea unor proiecte de interes major pentru comunitate, pentru anumite comunitati proiectele constituind o premiera
- Cresterea capacitatii de colaborare intre actori publici si privati prin formarea unui parteneriat public-privat de tip LEADER
- Dezvoltarea sectorului agricol si non agricol
- Crearea si mentinerea de locuri de munca

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

- Masurile de finantare din SDL sunt complementare masurilor de finantare din PNDR, oferind posibilitatea de a accesa finantari si exploatatiilor agricole de mici dimensiuni economice.

Teritoriul GAL reprezinta estimativ jumata din mediul rural al judetului Hunedoara, 26 Comune, 45.607 locuitori, 2770,59 km², astfel ca prin existenta si continutul SDL care reprezinta o fotografie a mediului rural din perspectiva caracteristicilor si nevoilor de dezvoltare, are loc o dezvoltare importanta si centrata pe nevoi a mediului rural.

In mod concret SDL contribuie la dezvoltarea mediului rural (26 Comune) prin urmatoarele :

- Selectarea si finantarea a 43 proiecte in valoare totala de 2.495.526 euro, cu mentiunea ca exista sume disponibile pentru a finanta viitoare proiecte
- Imbunatatirea conditiilor de trai a 45.607 locuitori din teritoriul GAL
- Dezvoltarea resurselor umane prin crearea a 37 locuri de munca
- Cresterea gradului de informare a populatiei prin organizarea de evenimente de animare/informare/promovare.

Luand in considerare aspectele sus mentionate, SDL sprijina dezvoltarea locala in zonele rurale:

In mica masura	In masura medie	In mare masura
----------------	-----------------	----------------

Intrebarea 7: In ce măsură a contribuit SDL la crearea de locuri de muncă?

Criterii de evaluare:

Dezvoltarea resurselor umane prin crearea de locuri de munca

Indicatori:

Numar locuri de munca nou create: 37

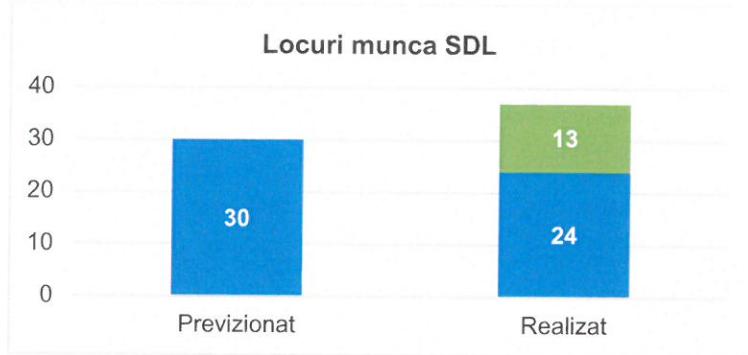
Metodele utilizate pentru a raspunde la intrebarea de evaluare sunt : analiza datelor administrative provenite din sistemul intern de verificare si monitorizare al GAL; chestionarul. Indiferent de obiectivele fiecarui proiect, scopul final se rezuma la imbunatatirea conditiilor de trai si a calitatii vietii populatie fie prin crearea/modernizarea/dezvoltarea infrastructurii (in cazul beneficiarilor publici-Comune) fie prin infiintarea sau dezvoltarea/modernizarea intreprinderilor agricole si nonagricole (in cazul beneficiarilor privati).

Locurile de munca nou create reprezinta un indicator important de monitorizare asumat de catre GAL prin intermediul SDL, locuri de munca care sunt distribuite in cadrul a diferite masuri

de finantare incluse in SDL. Graficul de mai jos evidentaiza situatia locurilor de munca din cadrul SDL.

Graficul nr. 8- Locuri munca previzionate versus locuri munca realizate

In cadrul SDL este prevazut un numar total de 30 locuri de munca repartizate conform tabelului de mai jos.

Tabelul nr. 8- Locuri de munca SDL

Masura finantare SDL	Locuri de munca		Observatii
	Prevazute SDL	Realizate pana la 01.10.2018	
M1.1 Cooperarea in scopul crearii de forme asociative, retele si clustere, grupuri operationale pentru diversificarea activitatilor rurale	1	0	Masura nu a fost lansata de catre GAL
M2.1 Modernizarea exploataatiilor agricole si pomicole	2	3,5	
M2.2 Ferme mici si mijlocii M2.3 Tineri fermieri	11	3	Masura 2.3 urmeaza a fi relansata de catre GAL, in cazul neconsumarii alocarii financiare se va proceda la realocarea financiara si implicit distribuirea indicatorilor aferenti
M6.1 Infiintarea de activitati neagraicole M6.2 Investitii in dezvoltarea turismului	16	18	
M6.3 Dezvoltarea satelor M6.4 Investitii in infrastructura internet broadband M6.5 Investitii in infrastructura sociala si de educatie a grupurilor marginalizate M6.6 Actiuni de integrare a minoritatilor etnice (inclusiv minoritatea romana)	0	13	
Total	30	37,5	

*Locurile de munca realizate se refera la cele prevazute in cadrul proiectelor depuse la GAL si care au caracter obligatoriu, locurile de munca create reprezentand fie criteriu de selectie fie conditie de eligibilitate.

Raport de evaluare a Strategiei de Dezvoltare Locala a Asociatiei Microregiunea Tara Hategului-Tinutul Padurenilor GAL

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

La modul global se poate observa faptul ca nr. de locuri de munca realizate prin SDL pana la data de referinta a raportului de evaluare, 01.10.2018, este superior nr. de locuri de munca prevazute in SDL, cu toate ca exista masuri de finantare care nu au fost lansate inca de catre GAL sau exista sume neconsumate in cadrul anumitor masuri, acestea urmand a fi redeschise.

In conformitate cu nota de informare a MADR nr. 204520/26.09.2018, locurile de munca create in cadrul masurilor incadrate pe articolul 20 din Regulamentul UE 1305/2013 (respectiv masurile 6.3, 6.4, 6.5, 6.6 din SDL), nu vor fi luate in considerare la cuantificarea locurilor de munca din perspectiva indeplinirii indicatorilor de rezultat/monitorizare asumati de catre GAL. Astfel ca daca din total locuri de munca (37,5) scadem locurile de munca createa in cadrul masurilor 6.3, 6.4, 6.5, 6.6 (13 locuri de munca), rezulta un total de 24,5.

Pentru masurile de finantare care vizeaza activitati nonagricole (masura 6.1 si 6.2 din SDL) precum si pentru masura 2.1 a existat un interes ridicat din partea beneficiarilor, motiv pentru care indicatorii de locuri de munca au fost depasiti, existand beneficiari care au propus crearea a cate 2 locuri de munca prin proiecte.

Intrebarea 8: În ce măsură a contribuit SDL la îmbunătățirea performanței economice, la diversificarea, restructurarea și la modernizarea exploatațiilor agricole și întreprinderilor?

Criterii de evaluare:

Dezvoltarea teritoriului GAL prin infiintarea, dezvoltarea, modernizarea de intreprinderi in domeniul agricol si non agricol

Indicatori:

Nr. de proiecte depuse la GAL care vizeaza intreprinderi agricole si nonagricole: 23

Nr. de proiecte selectate de GAL care vizeaza intreprinderi agricole si nonagricole: 19

Metodele utilizate pentru a raspunde la intrebarea de evaluare sunt: analiza datelor administrative provenite din sistemul intern de verificare si monitorizare al GAL; chestionarul; studii de caz.

Proiectele depuse la GAL in cadrul masurilor agricole si non agricole vizeaza urmatoarele:

-modernizare ferma agricola inclusiv instalare tanar fermier:7 proiecte

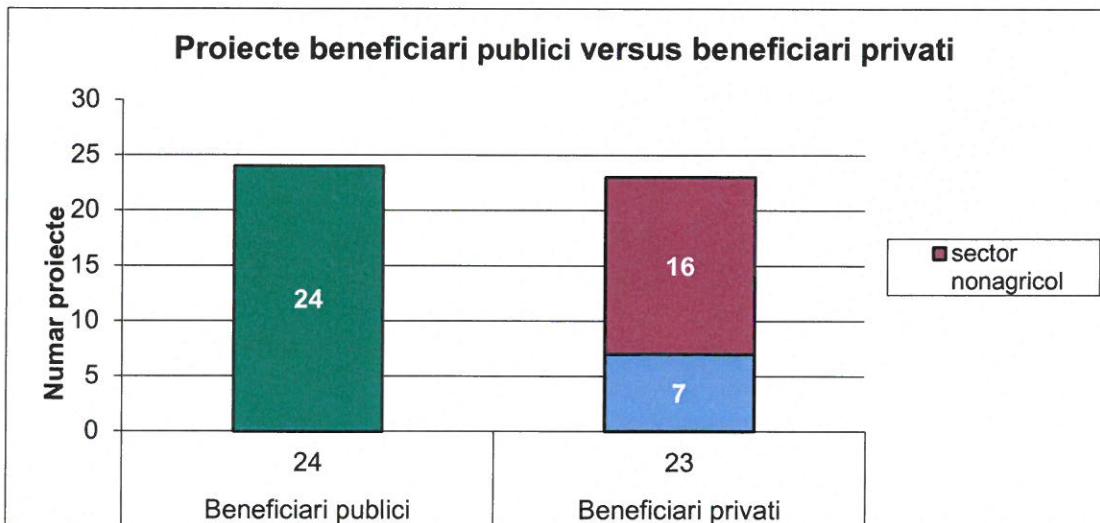

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

- infiintare si modernizare agropensiune turistica: 12 proiecte
- infiintare activitate specifica service auto:1 proiect
- constructie atelier textil: 1 proiect
- linie brichetare resturi vegetale: 1 proiect
- dotare ansamblu popular:1 proiect.

Graficul nr. 9- Proiecte beneficiari publici versus beneficiari privati

Graficul nr. 9 prezinta tabloul general al proiectelor depuse la GAL de catre beneficiarii publici si privati (in cadrul masurilor agricole si nonagricole).

Datorita patrimoniului bogat din teritoriul GAL si a multiplelor obiective turistice, ceea mai mare parte dintre beneficiarii privati au optat pentru dezvoltarea agroturismului, ceea ce se aliniază prevederilor SDL. Din analiza si interpretarea chestionarelor rezulta faptul ca o parte semnificativa dintre cei care deruleaza activitate agricola sunt interesati in diversificarea activitatii catre agroturism.

Obiectivul principal al proiectelor care vizeaza activitati agricole si nonagricole este de imbunatatire a performantelor economice, modernizarea activitatii pentru a putea raspunde exigentelor pietei. Din categoria activitatilor nonagricole, se poate observa ca cele mai multe proiecte vizeaza dezvoltarea agroturismului, in teritoriul GAL existand un bogat patrimoniu cultural, natural si istoric care creaza premise favorabile dezvoltarii agroturismului : 22 ansambluri si formatii populare si etno-folclorice ; 2 festivaluri anuale de nivel regional- Festivalul Padurenilor Muntean Dragan, Festivalul Narciselor ; 180 de monumente de categoria A si B inscrise in lista monumentelor, din care mentionam capitala Daciei Romane-

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

Sarmizegetusa Ulpia Traiana ; biserici si castele medievale de piatra ; case si biserici de lemn ;20 de Comune care detin situri Natura 2000; proximitatea teritoriului GAL cu obiective de renume national si international (Castelul Corvinilor-Hunedoara, Manstirea Prislop).

7. Concluzii, recomandari, lectii invatate

Raportul de evaluare este structurat intr-o maniera clara care abordeaza in mod coerent principalele aspecte privind evaluarea SDL utilizand metode si tehnici de evaluare adevcate stadiului implementarii SDL. Prin continutul si structura sa, raportul de evaluare transmite un punct de vedere clar privind importanta si contributia abordarii LEADER si a SDL la dezvoltarea mediului rural.

Raportul de evaluare pune accent pe analiza eficientei, eficacitatii, relevantei si a impactului socio-economic generat de SDL asupra teritoriului GAL (25 Comune din judetul Hunedoara si 1 Comuna din judetul Cares Severin).

Prin raportul de evaluare sunt furnizate raspunsuri la 8 intrebări de evaluare (la care le corespund criterii de evaluare si indicatori specifici) care surprind urmatoarele teme de evaluare:

- Logica interventiei SDL
- Contributia operatiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevazute in strategie
- Valoarea adaugata datorata metodei LEADER
- Factorii de succes si insucces
- Contributia SDL la domeniul de interventie 6B
- Eficacitatea si eficienta operațiunilor si contribuția lor la obtinerea rezultatelor si a impactului strategie.

Concluziile aferente fiecarei intrebari de evaluare sunt prezentate detaliat in cadrul capitolului/sectiunii 6, insa se impune formularea unor concluzii cu caracter general privind cele 8 intrebari de evaluare care au stat la baza acestui raport:

- Metodologia utilizata este adaptata la stadiul implementarii SDL (in perioada de raportare nici un proiect nu a fost finalizat de catre beneficiarii finantarilor de la GAL), fiind utilizate metode si tehnici de evaluare cantitative si calitative, respectiv analiza datelor administrative, chestionare, focus grupuri, studii de caz

- SDL prin continutul sau, masurile de finantare, actiunile/activitatatile de informare/promovare/animare/formare profesionala etc, ca urmare a derularii activitatii de evaluare, prezinta un grad foarte ridicat de relevanta fata de nevoile din teritoriu si potentialul de dezvoltare socio-economica a teritoriului GAL
- Cele 7 masuri de finantare lansate de catre GAL (in perioada aferenta raportului de evaluare) in cadrul a 11 apeluri de selectie au prezentat un interes foarte ridicat din partea potentialilor beneficiari publici si privati, fiind selectate de catre GAL 43 proiecte in valoare de peste 72% din alocarea totala aferenta sub masurii 19.2, ceea ce evidentaiza faptul ca obiectivele si prioritatiile SDL raspund nevoilor din teritoriu si contribuie semnificativ la dezvoltarea mediului rural. Proiectele selectate de catre GAL se adreseaza unui numar de 44.268 locuitori din teritoriul GAL (97% din totalul populatiei teritoriului GAL), insa proiectele au o influenta pozitiva si asupra localitatilor invecinate
- Ca si orice proces complex, SDL este influentata de factori pozitivi si negativi, activitatea de cercetare derulata evidentiind faptul ca principalii factori pozitivi se refera la accesibilitatea, transparenta si continutul masurilor de finantare din SDL la care se adauga instrumentele de comunicare/informare etc utilizate de GAL. Daca ne referim la factori negativi de influenta, acestia se refera in principal la termenele indelungate de verificare/avizare a documentatiilor de catre AFIR
- Indicatorii de monitorizare asumati de catre GAL prin intermediul SDL sunt atinsi (in perioada aferenta raportului de evaluare) in proportie de peste 70%, rezultand astfel faptul ca SDL raspunde nevoilor din teritoriu ceea ce implicit determina dezvoltarea durabila a teritoriului GAL.

In ceea ce priveste recomandarile care pot fi formulate cu privire la continutul raportului de evaluare si implicit la SDL, este dificil de formulat recomandari punctuale, pe de o parte, fiecare intrebare de evaluare este continuarea fireasca si logica a urmatoarei intrebari, si pe de alta parte, recomandarile se formuleaza atunci cand exista probleme importante privind implementarea SDL (ex. neatingerea obiectivelor, nerealizarea indicatorilor de monitorizare, lipsa coerentei SDL raportat la particularitatile teritoriului etc).

Cu toate acestea, avand in vedere importanta si impactul SDL asupra mediului rural corelat cu dimensiunea mare a teritoriului GAL (26 Comune), se impune formularea unor recomandari:

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

- Teritoriul GAL este preponderent montan (20 Comune sunt situate in zona montana din total 26 care reprezinta teritoriul GAL); prin urmare in viitorul exercitiu financiar propunem alocarea de sume suplimentare pentru zonele montane prin intermediul SDL in vederea repopularii acestor zone prin pachete/masuri de finantare adaptate la particularitatile acestor zone;
- Reducerea perioadelor de verificare a proiectelor, avizare a achizitiilor de catre AFIR pentru a evita blocaje in implementare (ex. cresterea salariului minim in constructii, cresterea cursului euro, progresul tehnologic etc. de la data depunerii proiectelor si pana la executarea lucrarilor/achizitia utilajelor etc, pune beneficiarul in situatia de neincadrare in valoarea nerambursabila din cadrul contractului de finantare);
- Ajustarea formulei de calcul privind alocarea finanziara viitoare in cadrul SDL prin luarea in considerare a suprafetei teritoriului GAL, populatia dar si performanta GAL in implementarea SDL precedente;
- Caracteristica esentiala a masurii LEADER este abordarea „de jos in sus”, fiecare GAL cunoaste in detaliul necesitatile si problemele din teritoru dar si oportunitatile pe care le ofera; prin urmare propunem finantarea unor actiuni derulate prin GAL care sa vizeze informarea/consilierea potentialilor beneficiari privind toate oportunitatile de finantare existente pentru mediul rural.

Daca ne referim la lectiile invatate, acestea sunt multiple, avand in vedere complexitatea si importanta abordarii LEADER si totodata impactul SDL asupra teritoriului. GAL-ul functioneaza asemenea unui microsistem care conduce la rezultate vizibile si la dezvoltarea partilor componente ale microsistemului. Din cadrul feicarui proiect finantat de catre GAL se poate desprinde o lectie invatata, insa daca privim situatia din perspectiva globala insasi abordarea LEADER prin particularitatile sale (parteneriat public-privat, abordare „de jos in sus”, implementarea SDL intr-un teritoriu omogen si compact) constituie un model de bune practici si lectii invatate care necesita multiplicare.

PROIECT FINANȚAT DE
UNIUNEA EUROPEANĂ

Viața la țară europeană

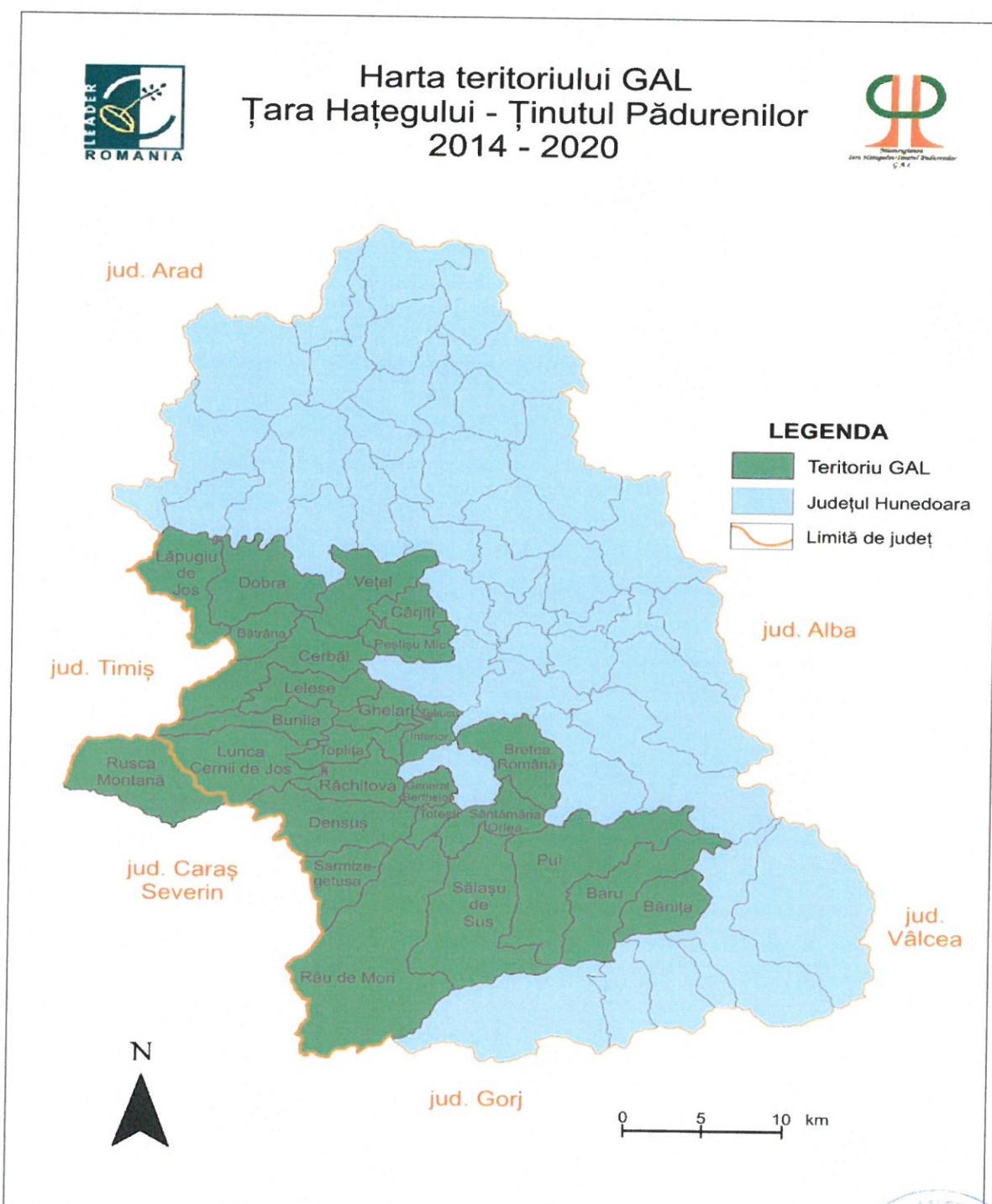

Agenția
pentru Finanțarea
Investițiilor
Rurale

ANEXE

Anexa 1- Harta GAL Tara Hategului-Tinutul Padurenilor

Raport de evaluare a Strategiei de Dezvoltare Locală a Asociației Microregiunea Tara Hategului-
Tinutul Padurenilor GAL

Anexa nr.2- Stadiul implementarii SDL
noiembrie 2016-01.10.2018

SESIUNI DE SELECTIE LANSATE		PROIECTE DEPUSSE LA GAL		PROIECTE RETRASE		PROIECTE NECONFORME		PROIECTE NEELIGIBILE		PROIECTE ELIGIBILE SI SELECTATE		PROIECTE CONTRACTATE		PROIECTE PLATITE	
Numerarul sesiunii	MasuraSDL	Numerarul	Valoarea publica eligibila	Numerarul	Valoarea publica eligibila	Numerarul	Valoarea publica eligibila	Numerarul	Valoarea publica eligibila	Numerarul	Valoarea publica eligibila	Numerarul	Valoarea publica eligibila	Numerarul	Valoarea publica eligibila
1 din 2017	2.2/2B- Ferme mici si mijlocii	1,00	15.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	15.000,00	1,00	15.000,00	1,00	15.000,00	1,00	15.000,00
1 din 2017	6.1/6A- Infrastructura de activitati neagraicole	8,00	260.000,00	3,00	90.000,00	3,00	90.000,00	0,00	0,00	2,00	80.000,00	2,00	80.000,00	2,00	80.000,00
1 din 2017	6.3/6B- Dezvoltarea satelor	21,00	1.634.469,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21,00	1.634.469,00	18,00	1.393.110,00	4,00	163.786,62
2 din 2017	2.2/2B- Ferme mici si mijlocii	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1 din 2018	6.1/6A- Infrastructura de activitati neagraicole	9,00	290.000,00	1,00	30.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1 din 2018	2.3/2B- Tineri fermieri	1,00	20.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,00	260.000,00	8,00	260.000,00	8,00	260.000,00
1 din 2018	6.2/6A- Investitii in dezvoltarea turismului	5,00	282.719,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	20.000,00	1,00	20.000,00	1,00	20.000,00
1 din 2018	6.3/6B- Dezvoltarea satelor	4,00	183.431,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,00	282.719,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2 din 2018	2.3/2B- Tineri fermieri	1,00	20.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,00	183.338,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1 din 2018	2.1/2A- Modernizareaexploatarilor agricole si pomicele	5,00	243.347,00	0,00	0,00	1,00	49.769,00	0,00	0,00	1,00	20.000,00	1,00	20.000,00	1,00	20.000,00
1 din 2018	6.5/6B- Investitii in infrastructura societati si de educatie a grupurilor marginalizate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		55,00	2.948.966,00	4,00	120.000,00	4,00	139.769,00	0,00	0,00	43,00	2.495.526,00	31,00	1.788.110,00	17,00	443.036,62

Proiectele depuse in cadrul masurii 2.1 se afla in etapa de evaluare/verificare la GAL.